

జూ బు లు

విలేఖులకు సూచన.

భారతమాతకు నమస్కారము; పో; నా; ప్రకటింపబడజాలవు.
[సంపాదకుడు.]

I

వేశ్యా సంఘసంస్కరణము.

అయ్యా,

వేశ్యా సంఘసంస్కరణసమాజ మొక్కటియైతర
నిగ్గులు జిల్లాలలో నెచ్చటనో యున్నదని వినియున్నాను.
తాను కాని, తమ ప్రతికాపాతకులు కాని దానివిషయమై
తెలుపగోరుచున్నాను.

ఆర్. కాసుల.

C/o ఆంధ్రప్రతిక.

II

రాజమండ్రి మ్యూనిసిపాలిటీ ప్రజల యిబ్బందులు.
అయ్యా,

గలగల గుట్టలుబండమీద గమనముచేయ నక్కిళ్లు
ధవంతులగు సామకార్లు కెద్రవెద్ర ఉద్యోగస్థులకేమి రాజ
మండ్రిలో బాగు వారోడ్డును ఈరోడ్డును నంటియే ఆకపి
ధులు మినహా ఇన్ని నుపేటలోని యాత్రునీధులును, ఇన్ని
నుపేట యేటిగట్టున నున్న వారివారాయుల వేశ్యలయలు
మొదలుకొని ఈరోజుననున్న వేశ్యగట్టున వేశ్యలయల
కంకరకార్లు బయటపడియుండుటచే కాలినడకను నడుచుకావు
రక్కలగు స్త్రీపురుషులకేమి, కార్యార్థులై పొరుగునొండె
వచ్చుచుండెడి ప్రజలకేమి బహువాధకరముగా నుండుచున్నది
బస్తీకి చాలినన్ని పాకింగ్లు లేకుండుటచే ఇన్ని నుపేటలోని
బీదసాదలగు స్త్రీపురుషులను నితర గ్రామములనుండివచ్చు
బయలును వైది విడిచివేసి వేశ్యలయలను మొదలు ఆర్థికాభి
ఆభివృద్ధికి ఇన్ని నుపేట యేటిగట్టున నంటియున్న రెయి
ల్వేలునును పడమరకొన్న రెయిల్వేసరిపార్టు స్థలమంతయు
ప్రతిదినమును చెప్పివేయుచుండుటచే గట్టుపెంబడి నడిచుటకు
నిలులేకుండ నున్నది. ఇన్ని నుపేటకు పడమర గోదావరి
వార నుమహాకమైవలయుచున్నదాదాపడక లై తేనేమి తొట్టి
పడకలై తేనేమి నిచ్చివేయవలయును. క్రొత్తగోదావరి వచ్చు
రోడ్డును గలిపి రెండుమాసములై ననుకొనలేక పడమరవను
లేవు సరిపార్టులల్ల ప్రభుత్వము లేకుండుటచే పన్నుపాగా
దులకేమి బంధితరమున తెచ్చుకొనుచుండు స్త్రీపురుషుల
కేమి లేవులలో పనులయివలయుచే నొందియుండుటకును
పడమరవార్డును బూడిదకమునా కళ్ళులనును వస్తువులను
గోదావరిలో వేయుచుండుటకును నుపట్టి యా రోడ్డులలో అడుగు
వెట్టు కనకాక్షను లేకున్నది. కాబట్టి రోడ్డులను వేశ్యగట్టున
బాగుచేయుచుండుటకు గోదావరి ఇనుకటిప్పభాగమున క్రొత్త
గోదావరివచ్చు రోడ్డులను స్త్రీపురుషుల యివయోగ
మునకై వేలుకేలు రెట్టియివయోగమును పెంపొందిగా కట్టిం
చుటకును ప్రభుత్వోద్యమముగాను పుక్కుపురుగుచుండుచిత్తరము
తెచ్చుకొనుటకై చిత్తరమును పిన్సెటిలో నుండుంట్లును రోడ్డు
టును చేయించి ప్రజల యిబ్బందులను తొలగించెదవగాక
యని యున్ననీటిలో కొన్నిబాటిని చెయిరమాకగారి గో
రున్నాడను.

రాజమండ్రివాసి.

III

గ్రామసంహారము.

కో నెచ్చటనో యున్నదని వినియున్నాను.

అయ్యా,

వేశ్యా సంఘసంస్కరణసమాజ మొక్కటియైతర
నిగ్గులు జిల్లాలలో నెచ్చటనో యున్నదని వినియున్నాను.
తాను కాని, తమ ప్రతికాపాతకులు కాని దానివిషయమై
తెలుపగోరుచున్నాను.

ఇక, తాను సభ్యులయ్యెను గ్రామసంహారము
లేమి నేం తెలియజాలను అదాడుకనుకను, మాసంచార
కార్యదర్శివాదావు మామంటలనెత్తి అచటి పనులులలోను,
అచటి పనులలోను పనిచేసెడికటా దానివారయినవారయినవారయిన
కొందరు కందతనీ ప్రాతయూనియనులను ప్రాతసంచాయ

కులకును గల భేదములను చదివి విశేషముగ మరచివేసిరి.
మరియు తాను తమతేజస్వినీ యంతములనుబట్టి చూడ పత్రి
కలను బాగైతరగ చదువెడివారని కానించుచున్నది. నేను
ప్రాసిన రెండు లేఖలను తాను చదివియుండుదురు. అందు
సంతకములు లేమైన నన్నయెడల నాకు వాగివినయెడ పు
త్యుత్తర మిచ్చియుండును. ఒక తేజ సందర్శములను గ్రామస్థు
లు గ్రహించినయెడ తమబోటివారు చక్కగ పరిశీలించి
వారికి జెప్పి గాగ్రమునకు నింద వాడుం డ జేయుట
విధియని వాగి వినండుట మన్నింప నేడెద.
యందలనభిలాష నుగురుచేరి తీర్మానించెదనియు, నటుపిమ్మట
నిద్రాపెందరియు వాగిసిరి. తామెకపర్యాయము దయచేసి
యచట జరుగుచున్న కార్యక్రమముజూచి యటపిమ్మట తమ
యభిప్రాయమును వాగియివ్వెదరు. పులి తీర్మానమును వై
వారికి విశేషపరచుటయు, యభిసరచుగుంట ప్రతినిధుల బంపి
యధికార్లతో ముచ్చటించుటయు, జరుపుచున్నారము. ప్రత్యేక
మొక సంచార కార్యదర్శి నేర్పరచి గ్రామములవెంట త్రవ్వు
చున్నాను. క్రమక్రమం పంచాయతుల విషయమునకు, గ్రామ
కంతముల యభివృద్ధి విషయమునకు, సహకారకుల నేర్పరచి
పరిశీలించుచున్నాను. మామను, జిల్లాలోని ప్రజలకును తగినంత
తృప్తికరముగ పనిజరుగుటలేదనుమాట నిజము. ద్రవ్యలోప మిం
దుకు ముఖ్యకారణము. తమబోటివారు గాగ్రముల పాచ్చ
రించి జిల్లా సభకు మెంబర్లుగ జేర్పించెద, తే కా భి
వృద్ధికి చాలసాయము చేసినవారగుచును. తమనామము వెలి
యపరచెదని మందు జరిగెను విషయములను విశదపరచెదము.
అప్పుటప్పటికి ప్రయత్నింపబడెను లేఖలను, జిల్లాసభ రిపోర్టుల
ను బంపుచుండును మామన వేశ్యావయలు తేరివ చెప్పజాలను.
కార్యక్రమమునకు మితిలేదు. ఎవ్వరేమి వాగివినను, తే కా భి
వృద్ధికి బాధకమున నుండుకొని, ద్వేషభావము లేకుండ పని
జేయ వాగివినెదరు.

పుక్కుకేమి, నొకతేజ కొన్ని సంకయములచే పంచా
యతి నంగీకరించవలెను. ఇప్పుడెక లెక్క నానాచిం
చి, యభిసరచుగుంట లేమి నున్నకముగల పుష్కలుల న
వ్యవసై రప్పించుకొని, సాకల్యముగ వచ్చించి, పంచాయతి
నేర్పరచుటకు తమ నేర్పాటు జేయ జొరుచున్నాను. నూతన
పంచాయతులను సామ్యువెచ్చించుట మందు పూర్ణాధికారముం
డునదివలయు వెట్టుచునని, పాకింగ్లనేర్పరచుచునని,
మరియు పనిచేయుచునని, నే యధికారియు బాధింపనేరడు.
గ్రామాభివృద్ధి కుపయోగకరములగు పనులెన్నియైనను జరప
వచ్చును. మరియు పంచాయతిమెంబర్లందఱు మీచే నెచ్చ
కొనబడు గ్రామస్థులే గనుక, వారిచే బాధలేమియు రాజాలవు,
అయ్యగ్రామములవారు వారివీటును బట్టియేర్పాటు జేసికొన
వచ్చును.

పంచాయతుల నేర్పరచుటయం దింతకేదైన సాంకయముల
ముఖ్యకారణ మేమనిన తాను గత కాలగ్రెను మహాసభ క్రా
సాధికతలెవ్వము వహించిన, మహాసయిదగు, సర్వ సత్వేంద్ర
ప్రసాద సింహగారి యివయోగమును జదివియుండుదు.
ముఖ్యముగ, గ్రామ జరిపాలనా సాకల్యమును జదివినగాని, పా
స్వరాజ్యమునకై యేర్పాటు కాబడెను తాలూకా, జిల్లా,
రాష్ట్ర, తరపాలనా సంఘములు బాగుపడనేరవు. గ్రామపం
చాయతులు పునాదిగ నేర్పడలేదు. వానివలన నెన్నకొన
బడెడివారు తాలూకా సంఘములగాని, జిల్లాసంఘములగాని
నలంకరింపలేదు. పిచ్చినెచ్చుకొనబడెడివారు రాష్ట్రీయసభల
గాని, ఇండియా పార్లమెంటుసభలగాని చేరలేదు. ఈలాటి

మార్పులు వైరక్రమమున క్వరలో రానై యున్నవి కాబట్టి,
దేశమునకు మహాపకార మొనరింపదగిన మార్పులు కలుగవలె
నను తలంపుగలవారెల్లరు శ్రమజేసి గాగ్రముపరిపాలన చక్క
జేయవలయును. ఈవిషయమున విపులముగా వాగివిన నీలేఖవిస్త
రనుగునని విరమించివడెను.

మరియుకవిషయ మేమన, పన్నులు విధించుకొనవలసి
వచ్చునటు. చట్టప్రకారము, న్యాయాచారము, అర్థరూప్యము,
ఒకటి, రెండు, మూడు, నాలుగు, ఐదు; ఏడు; పది
రూప్యముల తరగతులు గలవు. ఈమొత్తములకంటె పాచ్చు
రేట్లు వేయబడుచు గాని, తగ్గించుకొనవచ్చును. ప్రకృతమున
సగమురేట్లు మాత్ర మవలంబించిన రెండవాయి మొదలు, మూ
డున్నర రూప్యములవరకు తరగతులు అందును. పదివేలు రేట్టి
గృహ మేర్పరచుకొనిన ధనికులు నెలకొకపావలవూపున
పన్ను చెల్లించుట కచ్చము కాబోలు. రెండవాయిను సాయి
కియ్యలేనివారికి పన్ను తగ్గించవచ్చును. పంచాయతుల కీలాటి
యధికారము గలదు. కాబట్టి, పన్ను విధించుకొనవలసి వచ్చిన
దని యెంచిండుట న్యాయము కాదు. మరియు, మీరు వనూలు
చేయవారిలో నాల్గవవంతు తాలూకా బోర్డునా రిచ్చెదరు.
జిల్లాబోర్డువారు కూడ కొన్ని పెద్దపనులకు సాయము చేయు
దురు. గవర్న మెంటువారు కూడ కొంతద్రవ్య మిచ్చుటకు
ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కాబట్టి మీ గ్రామములకు
విశేష సౌకర్యము కలుగుట తటస్థమగుచున్నపుడు మీరు
వనూడియుట ప్రయత్నింపరాదు. బాగుగ యెంచించి
తెలిగి మహాజను అర్థి ద్వారా పంచాయతి నంగీకరించినట్లు
వైవారికి విశదపరచుటకు మిక్కిలి జోరుచున్నాను.

కొన్ని పోట్ల గ్రామములలో పార్టీలుగలవనియు, వాని
వలన పంచాయతులు బాగుపడనేరవనియు, కొందరు సందే
హించుచున్నారు. కొన్ని పార్టీలుగల గ్రామములందు పరకతి
సంఘముల నేర్పరచినపిమ్మట, పార్టీలపోయి విశవత్సము
లభించెడి. ప్రారంభమున కొంతకష్టము సంభవమైయు, క్రమ
శః చాలమార్పుకలిగి సోదరభావమువృద్ధిచొందగలదు. కావున,
వనూలుండు సందేహపడక, తప్పక పంచాయతుల నేర్పాటు
జేసికొని, తేజోవకారధురీణు లనిపించుకొనవలెనని నవినయ
ముగ ప్రార్థించుచున్నాను.

వేమూరు వెంకటసుబ్బారావు

క స్తూ రి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంధికి, బాలెంతకు
కోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు,
పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర
తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న
ప్రియమగుటచేతను, నవరస సమయములందు
దొరకుట దుస్సరము. మా డిపొయింపలి కస్తూరి
యం దితరపదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంత
వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కీ విషయము
తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరిశీలించిన
నిజము తెలియగలదు. అట్లుచేయుటవలన కలితికస్తూ
రిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి య 30-0-0.
చక్కతాంజనము డిపో, 1, తులంకెట్టిపిడి మదరాసు.

The Fascinating Perfume
OTTO DILBAHAR (REGD)
చంద్ర మంగుళాను రమింపజేయు
అటో దిల్ బహారు
మనోరమ్యముగాను కొంతకాల ముండునట్టి అపూర్వభావనయును కలదు. అల్లకభోలో
సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము వాత్రుగాలేదు. వేలిగుడ్డలోగాని చొక్కాడు
వైసగాని 2-రి చుక్కలు విడిచివేసెటల ఒక నందకవలకు మధ్యలోనుంటే యెంత గుళుకుండును.
బాగునను అనుభవించ వచ్చుకో అంతకంతభవించును. ఇతర వాసనలు యెవేనివలెండెకా రంగా
అటోదిల్ బహారు యొక్క బాగున ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈవిషయ ఒకబుడ్డికి ప్రాసితంభవం.
వెల 1/2 (ద్రామ 1-కియ, 0-0-0
,, 1 (ద్రామ 1-కి ,, 0-12-0 వి.వి. పార్టీ య. 0-4-0 ప్రత్యేకము.
,, 1/2 అవున్సు 1-కి ,, 2-0-0
ట్యూబ్బిల్బుహారు సుగంధకార్డు ఒకటికి వెల 0-1-0-0.
బిడినినీయుండువురు ట్యూబ్బిల్బుహారు వేరును పోషించి నిలువలేదు. ఈవిషయ దృక్పథము ప్రతి మహాదేవం.
గొప్ప కొన్ని చేరుగల వై.బా.మ.లలో దొరకును. అట్లుదొరకయెవల సోలేపిజెట్టు
సోలేపిజెట్టు :- అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అల్ట్రా కెమికల్స్ కంపెనీ, నెం 15కి బామామసిను, బొంబాయి.
మద్రాసు ప్రెజంట్ :- మేహానా పునఃప్రకృత మూర్తి, నెం 20, వై.నా.బా.కో.డి, పూలంగడిసమితిం, మద్రాసు.

హిందూ విశ్వవిద్యాలయము:-జయపూర్వ మహారాజా
గారి శిశువిద్యాలయమున కొనుగొనెను. దానివలన
5 లక్షలతోను 2 లక్షలను పంపించిరి.

ఆయుర్వేద ప్రదర్శనము

గోపాలాచార్యులవాటికి మనవి.

కృష్ణాజిల్లా కలెజునుండి, మా. మా. సంఘమేల్వరరావు గారిట్లు మాపేర వ్రాయుచున్నారు:—

మనదేశమునందు ముఖ్యముగా చెన్నరాజ్యమునందు ఆయుర్వేదాభివృద్ధివిషయమై తాము చేయుచున్న మహాశక్తి కాగము జగద్విజయము. విరళము విద్యవర్ధినించి వివిధదేశములనుండియు యందందుగల విశేషములను గ్రహించి చెన్నపురియందు బాహ్యరేఖకలకాలానికొకదానిని స్థాపించి వివిధరాజ్యముల వాస్తవపుర్వ గునందల కొలది విద్యాభ్యుదయ నుండి విరాజిల్లుచున్న కలకాలమునుండి విరాజిల్లుచున్నాభివృద్ధియొక్కమీద ప్రాధాన్యమును మున్నె ఆయుర్వేదమునాదేని యిప్పటికి తమచే చికిత్సించబడినందున నాగోగ్యమునపడసి మెల్లమెల్లగ దశదిశల బ్రాక జొచ్చినదిచెప్పవలెనని భారతసంఘమునొక ప్రతివాకిని గుంతములకొకమానము. ఎన్నడునూని వైద్యవిద్యవృద్ధియందును ఎన్నికందలయోజనములనుండియో రక్షించి యామహాసమ్మేళనమును, ప్రదర్శనమును జయప్రదముగ తమయొక్క శక్తిసామర్థ్యములననే జరిగినవియెల్ల తెలిసిన సంఖ్యయే.

ఇట్టి ఆయుర్వేద మహాసమ్మేళనములను ప్రదర్శనములను దేశమునకు కలుపు నుపయోగమునకు పేరలేదు. ఈ సమ్మేళనములకు వివిధమండలములనుండి వైద్యులును ఆయుర్వేదమునందు దక్షిణమును కలవాలును విచ్చేయుటయును తద్వారాను ఆయుర్వేద మేమే ప్రాంతములనుండియేరికిగా నభివృద్ధి జెందుచున్నదనియు ఏమే భాగములనుండి జరిగిగా నభివృద్ధి చేయవలసివచ్చుననియు యోచనచేయుట కవకాశము కలిగినది. ఇట్టి సందర్భములలో కొన్నియంశములను తమకు విన్నవించుకొన నెంచి యిప్పటికాముఖమున మనవి చేసికొనుచున్నాడను.

ప్రదర్శనములో ప్రత్యేకించి వైద్యవృద్ధి నలంబించి యందు విశేషములను వెల్లడ పరచు గ్రంథములనుకలనను తెలిసికొను వివిధవృద్ధి జెందు తెలుపుతో కొందరును. తాత తండ్రులు వైద్యమునుండి గొప్పభారముని చాటుచు నెట్లొక యావధములను నేకరించి ప్రదర్శించు వారు కొందరును, తాము వైద్యులుగా నుండి మనచేయువారుకాక సోయినను వైద్యము నందుండి యభిమానముచేత తానుదీనిక సంపాదించివెట్టియ యావధములను ప్రదర్శించువారు కొందరును. తమకు వైద్యమునభవములేకపోయినను కేలమావధములనుఅమ్మ కొనటగా మూతము విశేషముభవము కలిగి ఫలానావైద్యకాలా మేనేజరు ననియును ప్రాప్తములగు ననియును ఇట్టి గామభేదములతో వివిధములైన యావధములను ప్రదర్శించువారు కొందరును నీటిగా ప్రదర్శకులగుచుకలకు నుండి యుండును. ఆయుర్వేదాభివృద్ధి విషయమై మిగుల పాటుపడుటగాను ప్రతివాకికి కిని హెచ్చరికను కలగజేయువలసిన విధానము కృత్యము ఆయుర్వేద మహాసమ్మేళనా కార్యవిర్యానామలపరి యై యున్నది. ప్రత్యేకించి వైద్యవృద్ధియందుండి పరిచేయుచున్న ప్రదర్శకులకు వైద్యవృద్ధియందు దక్షిణమును మొదలు. విశేషములను తెలిసికొనుటయు దానక్రి మొదలు. పొలుపడి కృత్యమును నుంచి వాడుకను తెచ్చుకొనవలెనని యభిలాష మొదలుగా నుండును. ఇట్టివాటికి ప్రదర్శనా కార్యవిర్యానామల తెట్టి యోగ్యతాపత్రముల నిచ్చినను పరిణామ ఆహుతియను. అట్లుగాక వైద్యవృద్ధియందు దక్షిణము పాటుపడక వైద్యుభవములేక యితర వ్యాపారములలో చిక్కుకొని ప్రదర్శనాసమయమునకుమాత్రము కొంత దక్షిణమును భుజ్యకట్టి కొన్ని యావధములను ఏ వైద్యునియొద్దనుకొని ప్రదర్శించునని విషయమై వ్రాయు యోగ్యతాపత్రము యెచ్చటనుకొని యెచ్చటను పంపినందున కా? లేక సులభము? ఈ ప్రదర్శనము తెచ్చిన యావధ ప్రాకప్రదర్శనమునకు మోచించుటకు నియమి యెచ్చట నెవరలను చేయబడినో భగవంతుని కృత్యము.

చాలకాలమునుండి వైద్యమున బ్రతీక్షించుకలిగి దానియందు ఆయుర్వేదములనుండి మంచివాడుకను, గొప్పవారిగున విశేషముగా నుంచి యోగ్యతా పత్రములను సంపాదించి వైద్యులు, మూతముగ కాలానుగుణ్యముగ వైద్యము నభ్యసించి పేరునున్న వైద్యులు, గురుముఖమున వైద్యము నభ్యసించి వైద్యము వాంఛించుచున్న వైద్యులు, వైద్య జ్ఞాన

ఆంధ్ర దేశ వార్తలు

విశేషవర్షనీ సభ వార్షిక వర్ధంతి:— ఆనెగొండి సంస్థానములో సంవత్సరము క్రిందనెలకొల్పిన విశేషవర్షనీసభ వార్షికవార్షికవర్ధంతి కడచిననెల 26 తేదీని జరిగినది.

“గోక్షేత్ర ప్రక థాండా గారము”.— “సుమారుమును నెలల క్రిందట పెద్దాపురములో విద్యార్థులు కొందరుచేరి, గోక్షేత్ర ప్రక థాండా గారమును స్థాపించి, 300 ఆంగ్లకృత్ ప్రక థాండా గారమును సంపాదించి, ప్రతిదినము వార్తా పత్రికలను దేప్పించి, చాలమంది చదువులకు సహాయము చేయుచున్నారు.

భర్తవైద్యాశ్రమము:— గోదావరిమండలము కాకినాడ తాలూకా పల్లిపాలెం గ్రామ వాస్తవ్యులు మధువాంతుల నరేంద్ర వారాయణముగారి గారు గతసంవత్సరము స్థాపించిన భర్తవైద్యాశ్రమమును క్రిందటి నెల 31 తేదీ చుట్టూన్నా మ్మగారి గుంటలకు సాంకేతికాగోష్ఠి నకు వెళ్ళిరి. విషయము మాత్రము 2150 మంది గోనులకుడ బోషణమును ప్రసాదించి చికిత్స చేయించుకొనిరి.

పుస్తక థాండా గార స్థాపనము:— కడచిననెల 31వ తేదీని గుడిలాడ తాలూకా దొండపాడు గ్రామమున 280 గ్రంథములతో శ్రీరామచంద్రులకు పుస్తక థాండా గారము నెలకొల్పబడినది. గ్రామమును కొందరు థాండా గారాభివృద్ధి నిమిత్తము మూడు 150 యావధములు విరాళము లొసంగుచున్న వాద్దా నము తేసి ఇతరులను ఇతర సాహిత్యమును చేయుచున్నారు.

ఒక చిరుతపులి. — మంగవోలు తాలూకా నలపర్ల గ్రామములో నివసించు 15 సంవత్సరముల ఒక చిరుతపులి చచ్చి కోనుటిమిదైమిద నుండగా, కొందరుమాది అల్లరిచేయువరకు, అది నెలలేని ముఘ్యులమీదపడి 4-5 గుర్రుల కరచి ఒక యెట్లో దూరగా తలుపులుదీసింది యిట్టిగా వాడుకుంటుంది తునాకి కాల్చి యీటెలతో పొడిచిచంపివారు; మరయొక చిరుతపులి గాగ్గియులో తిరుగుచున్నట్లుని చంపవలెనని ప్రయత్నము చేయుచున్నారు. పులికిరిచిముఘ్యులను భయపడుచున్నది.

కారదానిద్యాలిలము:— కడచిననెల 27, 28, తేదీలను తోట్లకల్లుల కారదానిద్యాలిలముయొక్క ద్వితీయవార్షికోత్సవము కాశీకృష్ణాచార్యులుగారి యాధిపత్యముక్రింద జయప్రదముగా జరిగినది 27 తేదీ ప్రాతఃకాలమున విజయవాదకాపురములకు మాజరత్ అబ్దుల్ అజీజ్ సాహెబుగారి యాజమాన్యము క్రింద కందుకభేలము జరిగిన తరువాత సాంకకాలము కి గంటలకు తేమూరి కిరసామివాక్త్రీగారి అధిపత్యము క్రింద జరిగిన సభలో మూరి సరసింహవాక్త్రీగారు గ్రంథాలయములు, వాని పనులను గురించియు కారా శ్రీరామవాక్త్రీగారు ఆంధ్రోద్యమమునుగురించియు, చిల్లరిగ శ్రీరామరావుగారు బాలిక విద్యను గురించియు అయ్యనీర కారేశ్వరరావు పంతులుగారు తేకాభ్యుదయమును గురించియు నుపన్యసించిరి. 28 తేదీ ప్రాతఃకాలమున విలయపురపురము కృష్ణవేణిలో స్వామహాచారి చుట్టూరితారవంతులు చెలంగ ప్రసాదమున్నగు ప్రముఖులతో పరమచందీరులతో ప్రవేశించిరి. సాయంకాలము మూడు గంటలకు సభ జరిగినది. విలయపుర కెల్లెటి ద్వితీయ సంవత్సర వృత్తాంతమును చదివెను. పిమ్మట తేమూరి కిరసామివాక్త్రీగారు భీష్మాచార్య చరిత్రను గురించియు, నుబ్బరధానిగారు నృసంధ్యమును గూర్చియు, చెలుకుపల్లి నరసింహవాక్త్రీగారు, వేదాంతమును గురించియు, దక్షిణగల్లూరి మైరతు జయింగారు మా బాడ్మింటను కోర్టుకు 10 బ్యాటులను పంపినందుకు కృతజ్ఞతను తెలుపుచు నుపన్యసించిరి.

మారంతయునీక బోషణములను తయారుచేసి అమ్మయన్న వైద్యులు, ఏదోషధవిక్రీతలవద్దనుండియో వివిధావధముల ప్రదర్శనాభ్యుదయమై చివరయొగించువైద్యులు యంతయుండి వైద్యులు కలిగిన యాత్రవర్ధనాగోళమున మంత్రివైద్యుల నెట్టిగి నియోజనములగుర్తించి ప్రోత్సాహముసంకలు కప్పవైన పనియనక తప్పదు. అట్టిసరికి శిశోగోళానుభవము, పరిశీలనా సామర్థ్యము ఈవిజ్ఞత పాత్రాపాత్రవిచక్షణత, సమభావము భయపాండితీసంపన్నత ముఖ్యము. ఇట్టిభారమునువహించుటకు కార్యముననిర్వహించుటకు తమచే సమర్థతయు. ఇట్టిచిక్షణత కలిగినయెడల నిజమైనవైద్యులు ముందుకు వచ్చెదరు. చక్కగ నావధములకు తయారుచేయగలవారు జయముగాంచెదరు. మాయాభివక్తమునామ మాయమందెదరు. సమ్మేళనము, ప్రదర్శనము సార్థకములగును. ఆయుర్వేదవైద్యమున్ను సన్నిధి గాంచవలెను. బోకమా నుభించును.

లాహోరు కుట్ర కేసు

ఈ నెల 3 వ తేదీని మరల విచారణజరిగినది. ముద్దాయి రంగసింగు ముద్దానుకు వచ్చెనని రిఫర్టును మేజరు బహదూరు సింగు సాక్ష్యమిచ్చెను. గత ఫిబ్రవరి నెలలో ముద్దాయిలలో కొందరికి టిక్కెట్లు కమ్మితిమనియు నమాను చేసితి మనియు గురుకుల నొప్పించితిమనియు ఆయుర్వేదమునకు యుద్ధిగముల సాక్ష్యమిచ్చిరి. మారజులూలో బాంబు ప్రేలుటను గూర్చి నేను వాకబుచేసితిని నేనూ, చేరవచ్చిన సదాచరింగు నూచన ప్రకారము పరిశీలించగా నా గాంగులో బాంబు దొరకినది. అని ఇన్స్పెక్టరు అబ్దుల్ అజీజుగారు నుడిచి ఆ బాంబును పరిశీలనార్థము రాసానునకపరిశోధనయొద్దకు గొనిపో తినని కన్జేటు. దలియాసింగు సాక్ష్యమిచ్చెను. క్రిందటి సంవత్సరము జనవరినెలలో మున్నరను, రబహానులలో జరిగిన బండి పోటులను గూర్చి నలు ఇన్స్పెక్టరు హైదరాబాద్ గారు నుడిచిరి. కెయి. దొండులలో చాల బాంబులును బాంబు సానుగ్రులును తూటాలును దొరికినవి. పనిముట్లును నగలనుగూడ దొరకినవి. 12 గురుసాములు నగలను గురితించిరి. విరమములను తెలిపిరి. బండిపోటువారులు రాజద్రోహమును బోధించిరి. ముద్దాయిలు బాంబులను వదలియు తుపాకులను కాల్చియు కొందరిని చంపిరిని ఆయన చెప్పెను.

ముద్దాయి గండాసింగును మునమ్మతు సాదీపోప్పెను. గత ఫిబ్రవరి నెలలో జరిగిన పెన్షన్ వాలు, చబ్బా- జమ్మ బండిపోటులను గూర్చి సాక్ష్యమిచ్చుటచేడు. ఖజీరాము దలీ రాములను వధించిరి. అమిలీ ఆను బండిపోటువారును మాకు దయ్యెను. ప్రజలపై తొంగలు బాంబులను వేసిరి. కేరమును ధుళి వరచు కమ్మపులు దొరకిన కనని సాక్షులు తెలిపిరి. లాటు బాయిలోని ఇచ్చరాసింగు పాతకాలలో ముద్దాయిలు చేసే దురాలోచన చేసిరిని ఆపాతకాలలోని యుపాధ్యాయుడు చెప్పెను. నాభర్తయు ఇచ్చరాసింగు బండిపోటులలో తెచ్చి బంగారు వెండి కణికలను వాకిచ్చెను నేను వానిని నాపుర్రోచేత గండాసింగునకు పంపితిని ఇచ్చరాసింగుభార్య కర్తవ్యకాన సాక్ష్యమిచ్చెను. ఆమె గండాసింగును పోల్చలేకపోయెను. నాకండ్లిపాతకాలలో ముద్దాయిలు చేసేచుండిరి. నాకండ్లికి పట్టుకొనిన పిమ్మట నేను ఫిరంగియందు కత్తులు దాగినను వెండికణికలు మున్నగువానిని పాతికెట్టిలిరి అని ఇచ్చరాసింగు కొడుకు నేనాసింగు తెల్ల సాక్ష్యమును బలపరచుచు చెప్పెను. నాలో ను దొంగులు కొన్ని సంకతులను పండ్లకాను కలుపుటను దశాపు చేసిరి.

సంయుక్త పరగణాల శాసన సభ.

ఈ శాసన సభాసభ్యుల నియోజనము ఈ నెల 20 వ తేదీ ప్రారంభమగును. ఫిబ్రవరి 23, 24 తేదీలను ముగిసికొనెను జిల్లాబోర్డు ప్రతినిధులు నియోజకులు. 23-వ తేదీని ఓట్లు ఇయ్యబడును. మార్చి 31-వ తేదీ ఓట్లు తెల్లకంబునను. ఏప్రిల్ 13-వ తేదీ చికిత్సాగియు మూరకపురపులతో మొదటి సభ ఏప్రిల్ 25-వ తేదీ జరుగును. అపుడు సభ్యుల ప్రమాణములు సామాన్యసభకు సభ్యుల నియోజనము రాష్ట్రీయ ఆర్థిక సభ్యునియో జనము మున్నగు నవి జరుగును. శాసన సభ ఫిబ్రవరి 25-వ నెల 14-15-16-17 తేదీలలో మూర్తినీ పతకము చిల్ల చర్చించబడును. మార్చి నెల 18-14 తేదీలలో సంస్కృతార్థిక కమిటీ చర్చించబడును. 1-4-16 న ఆచార వ్యవహారక చరణబడును. ఏప్రిల్ 7-8 తేదీలలో చర్చించబడును. మూత సభ్యుల 25-4-16 వ జరుగును.

మొనూరులో భోజనార్హముగు పక్షులవిక్రయము.

దొరతమునాగ సేవలకొరకు చాల మోపు ధరలకు తెల్లభోజనార్హములగు కోళ్ళు బాతులు మున్నగు పక్షులను కొనుదెన్నుకొను నాందోళము దొరతమునాగకు సభ్యుల ప్రతీక్షములలో మోపుగా కలిగియున్నది. కాని దొరతమువారిట్లు ప్రకటించిరి. ఈపక్షులు యుద్ధాంగమున సేవలకొరకుగాన గ్రామములు కొద్దిభాగమువైకయించలేక ఆ ఆ ఆ యమునానీ కరము నగు నదాతులు చేయుట మున్నగు దొరతమువారికి తెలిసినది. ఇది అసత్యము. ప్రజలు చూడవలెను కమ్మలలేత అని ప్రభులకందరికి సుప్రముగా తెలియజేయు కమ్మ భావలో ప్రకటించవలసిన దని జిల్లాలోనున్న డిప్యూటీ కమిషనరులకు తరతర వాసం బడినది.

12-13-15 వ జాంబూయకుండి బయలుదేరి మొదట
నీరుకు ఈశేదీ లంకకు చేరువదని నిజము మిలటరీ గజెటు
పత్రికలకు తులినా రుద్రునిచ్చింది. ఈ శేష అనుగా 1-వ శేదీయూ
2-వ శేదీయూ తెలియలేదు.

విషయానుక్రమణిక.

జాబులు	2
సాహిత్యవార్తలు, చెన్న పురి యుద్ధవిధి	3
ఆయుర్వేద శ్రవణము, ఆంధ్రదేశవార్తలు	4
జపాను దేశోద్ధతి	5
ప్రధానవ్యాసము	
ప్రదర్శనము—ఉపన్యాసములు	6
విజ్ఞానము	7
విరోధా మహాసంగ్రామము	
విశేషతంత్రము	8-9
నా కాంగ్రెసుయంత్రులు, వృత్తాంతములు	10
ఇంగ్లీషు తంత్రము	11-12, 13-14

ఆంధ్ర పత్రిక

1916-వ సం॥ జనవరినెల 4వ తేది

మంగళవారము

ప్రదర్శనము—ఉపన్యాసములు.

ఈనగరమున ప్రారంభమయి జరుగుచుండు ప్రదర్శనమునకు సంబంధించి ప్రత్యేకముగా ననేక విషయములను గురించిన యుపన్యాసములు తజ్జులచే నిర్వహించుటకు కార్యనిర్వాహకులు ఏర్పరచి యున్నారు. ప్రతిదినమును సాయంత్రము ప్రదర్శన భాములలో నందుకని నియమింపబడిన యొక భాగమున నీ యుపన్యాసము లొనర్పబడుచున్నవి. ఉపన్యాసములు పెట్టుటలో ముఖ్యోద్దేశము ఉత్కృష్ట మయినదియే. వస్తువులొకవైపున ప్రదర్శితము లగుచుండగనే వానినిగురించి బోధించుట సంభవించినయెడల ఒక్కచేతు రింద్రియ మాత్ర సాహాయ్యమున విజ్ఞానము వ్యాపించుట గాక కొందర కైనను శ్రవణేంద్రియంబును నుపయోగమునకు వచ్చి రెట్టింపులాభము సమకూరునను సభిప్రాయము ఈయుపన్యాసములకు మూలాధారమయి యుండవలెను. అయిన వస్తువులను జూచుట కెక్కువగా సామాన్య మానవుని మానసము శ్రద్ధకొనుచుండును గాని ఆవస్తువును గురించి వినుటయందు ఆసక్తి నందుట యగుదు. అంతచేతనే ఏర్పరచబడిన యుపన్యాసములకు కొన్ని నాభుల నందరో వెళ్లేదని మనము వినవలసి వచ్చుట సంభవించినది. పదుగురొక్కనాడు సమావేశమయి రట. అయినను నుపన్యాసకులు మాత్రము తమ ధర్మమును నెరవేర్చుచునే యున్నారు. ప్రజ వచ్చినను రాకున్నను అవసర మని యెంచినవనిని వెనుదిరుగ యొనర్చుచు క్రమక్రమముగా ప్రజకు శ్రద్ధ కలిగించుట ఇక్కాలమున నవలంబించ వలసిన విధానము. ఎక్కటికంటెను శ్రోతలు నిశ్చలమయి పాఠ్యము నుండిరి వినుటకు మిక్కిలి సంతోషించుచున్నాము. ఉపన్యాసించినవారు ఒక్కరు సబ్బును గురించియు మిక్కిలియొక్కరు వైరులకు వట్టుచీడలను గురించియు మాటలాడిరి. వీనిని ప్రత్యేకించి విమర్శించుట నేడు మేము పెట్టుకొనలేదు. ఒక్కటి ప్రజాసౌత జీవనము నేమాత్రము శ్రద్ధగల వారైనను మనోగతము చేయదగినది. రెండవది మన రైతుబాగుల కనిపెట్టదగిన వారెల్లరును వినదగినది. మొదటి యుపన్యాసమును జేసిన సర్ ప్రేక్షకులకు నికల సనుకారి ప్రసంగమున మన పరిశ్రామిక

భవిష్యత్తునకు సంబంధించిన కొన్ని లెక్కలును సూత్రములును నిమిష యున్నందున పరిశీలించ దొరకొనినారము. తగిన యవకాశములను ఉత్తమ మగునట్టిదే దేశమునపుష్కలముగా దొరకునప్పుడు మహాబలవంతులగు నితర కారణములు లేక ఆయువకవస్తువులచే నభివృద్ధికాగల పరిశ్రమలను అభివృద్ధిచేయక యుండుట ఆధికమగు నేర మట! దీనికి దృష్టాంతముగా నికల్పనుగాను సబ్బుపరిశ్రమనే తీసికొనినారు. సబ్బుకు కావలసినవస్తువులు శాకజలైలములు, జంతుజలైలములు, అరపూస, కాప్పిక్కు, సోడా, వాసనలు, రంగులు, ఇందులో ఒక్క కాప్పిక్కు సోడా మాత్రము మనకు విదేశములనుండి రాదగియున్నది. ఇది కావలసిన అవకాశ వస్తువుల సముదాయమున పదియవ వంతుగా మరి గణించదగి యున్నది. తగ్గిన తొంబదివంతుల యవకాశవస్తువును ఈదేశముననే యుత్పత్తి యగుచున్నది. నేటిదినము మనదేశమునకు సబ్బు 80 లక్షలరూపాయల వెలగలది దిగుమతియగుచున్నది. ఇది ఇంకను నెంతవరకు పెరుగవచ్చునో యాలోచించి యెడల ఎంత మన దేశముననే కర్షుపడుటకు విలున్నదో యూహింప వచ్చును. నలువది సంవత్సరములకు ముందు మనము దిగుమతిచేసి కొనుచుండిన సబ్బు మూడులక్షల వెల కలదియై యుండినది. అనగా ఇరువదియొక్కరెట్లు దిగుమతి పెరిగిపోయియున్నది. వీని కర్షము రెండేండ్ల కొక పర్యాయము మనము మన సబ్బును రెట్టింపుగా నుపయోగించుచున్నాము. ఇంత పెరిగియున్నను కూడ మనము మనదేశమున నేటిదినము మనుష్యులకు ఒకపానులో నెనిమిదియవవంతు మాత్రము సబ్బు ఉపయోగించుచున్నాము. ఇతర నాగరక దేశములలో జర్మనీ మనుష్యులకు 8 మొదలు 10 పానులవరకు నుపయోగించుచున్నదట! ఇటలీ 11 పాను లుపయోగించుచున్నదట! ఆమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు 15 పాను లుపయోగించునట! ఫ్రాన్సు 17½ పాను లుపయోగించుచున్నదట! ఆంగ్లభూమి 18 పాను లుపయోగించుచున్నదట! సబ్బుయొక్క యుపయోగమునుబట్టియే నాగరికతయొక్క యాత్మకృష్టము నిర్ణయింపవలసి యున్నదట! ఈకడపటి చిత్రభాషమును మన మంగీకరింపజాలమనుట నిశ్చయము. దండుగవ్యయములు విషయలోలత్వము మనకు నాగరకాదర్శములుగా నుండజాలవు. ఇట్టి యాదర్శములను కొంతవరకు నణచుటయే మనదేశమునకు లోకపరిణామమున నిడబడియుండు మహాకార్యమనియు మనలో నుత్తముల యభిప్రాయమైయున్నది. కాని భౌతిక ప్రపంచమున మనమును నితర రాష్ట్రములలో సమానముగా నుండుట మన సాత్త్వికాదర్శప్రచారమునకు ప్రథమావసరమగుటనుజేసి మనము నాగరక దాదర్శమును సబ్బుయొక్క యుపయోగమునుబట్టి నిర్ణయించినను నిర్ణయింపకున్నను నేటి కంటెను ముందునకు పాఠ్యసబ్బును ఇంగ్లండ్ లో సమానముగా గాకున్నను కొంతవరకైనను నుపయోగించువారము కాకమానము. కావున మనదేశముననే సబ్బునకు నెంత యో విక్రయాంగణ మున్నది. ఇప్పుడు మనదేశములోనికి సబ్బును దిగుమతిచేయు రాష్ట్రములు అవకాశవస్తువులను నూట నెనుబది వంతులు దిగుమతిచేసికొనుచున్నవట!! ఎనుబది

వంతులు అవకాశవస్తువును దిగుమతిచేసికొను దేశము నున్నితపదార్థమునకు పరిశ్రమచేయుట సహజ మౌ పదివంతులు అవకాశ వస్తువును దిగుమతిచేసి కొని రాష్ట్రము మిగిలిన వస్తువును జేయుట సహజ మా యను ప్రశ్నకొక్కటియే కదా క్రత్యుత్తరము. ఎచ్చట నవకాశవస్తువు పుష్కలమో అచ్చట నుత్పత్తిచేయుటయే సహజము. లోకపు ఆర్థికాభివృద్ధికి ననుకూలము. ఈ సూత్రమును ఎంతటి అనిర్బంధ వ్యాపారకక్షపాతి యైనను హృదయ పూర్వకముగా నంగీకరింపక తప్పదు. ఇట్టి స్థితిలో ఆన్నియు కలిగియు నల్లునినోట శని యనిన రీతిని ఒక్క సబ్బు పరిశ్రమను తీసికొనినను సన్నియు మన దేశమున పుష్కలముగా, పుష్కలతరముగా, పుష్కలతమముగా నుండియును గూడ మన నేల 80 లక్షలసరకు దిగుమతిచేసికొను చున్నారము. ఏల ఈ యవకాశవస్తువులను బంపుటలోను దింపుట లోను కలుగు వృథావ్యయమును లోకపు ఆర్థిక స్థితికి కలిగించి మనము నష్టపడుటే కాక లోకమునకు నష్టము కలిగించుచున్నాము. నికల్పనుగాను సబ్బుచేయు పద్ధతిలోను కష్టము లేదని వాకొనుచున్నాడు. వారియజమాన్యమున హైందవ సబ్బు కుండితుడు దివ్యమైన సబ్బులను చేసి ప్రదర్శించి యున్నాడు. గుణములలో గాని వెలలో గాని ఇవి విదేశజవస్తువులకు దీసిపోవు. ఇట్టి పరిస్థితు లుండియును నేల యింకను మనము నిద్రపోవుట? సబ్బుకు నన్వయించిన వాక్యములే మన దేశమున నింకను నెన్ని పరిశ్రమలకు నన్వయం పవు? తోట్లు, పెన్సిల్లు, బొత్తాములు ప్రదర్శించున కలకలలాడు చున్నవే? అగ్గిపుల్లలు, కాగితములు, గాజు వీనికి తగినంత యవకాశమున్నదని స్పష్టమగు చున్నదే? వస్త్రములు, పట్టు ఈ పరిశ్రమ లీదేశమున పుట్టినవియే? ఇప్పుడుగల కొరతయేమి? విజ్ఞానము, ధనము. రెండవది పూర్ణము గాలేక పోలేదు. మొదటిది కలదని. తోచిన రెండవది ప్రపహింపగలదు. మొదటిది కలదని చూపగలవా రెవ్వరు? భోజనసంపాదనకు కష్టించు మధ్యతరగతి యావనులు గారడివిద్య మాపుట వలన విజ్ఞానవికాసము లేని మూలధన స్వాములు సంచులు బోర్లింప జాలరు. ప్రభుత్వమువారు ఇదివరకు అల్యూమినియమున, తోట్ల పరిశ్రమను నేటిదినము సబ్బున పెన్సిలున జూపుచుండువంతవరకు యన్నిటనుజూపి ఆన్ని యుపాధ్యములని బోధపరచినంగాని తీవ్రాభివృద్ధి కాజాలదు. ప్రభుత్వమువారిదివరకు చేసినవానికి కృతజ్ఞులమే కాని చేసిన దెంత యని ప్రశ్నించుకొనినవారు మిక్కిలి తక్కువగా నున్నందున ప్రభుత్వమువారు పరిశ్రామిక శాఖ యనిన నేవో యుద్ధృతము కాదగిన యంత్యజశాఖగా పరిగణించుట సంభవించి యున్నది. పరిశ్రామిక శాఖకై ప్రభుత్వమువారు రెంతకర్షు పెట్టుచున్నార? పరిశోధన యెందరివలన జరుపబడుచున్నది? ఎన్ని కర్మాగారములు నిదర్శనకొరకు స్థాపింపబడినవి? అన్ని పరిశ్రమలకును బునాదికాదగిన రాసాయనిక పరిశ్రమ లేవైన నెల కొల్పవలెనా యనునాలోచన జరిగి యున్నదా? ఒక్కరంగుల పరిశోధన కొరకే ఆంగ్లభూమిలో ప్రభుత్వము పనునైదు లక్షల రూపాయలు మంజూరుచేసిలే? ఇచ్చట ఏవపరిశ్రమ ఎంతఎంత ద్రవ్య

ముతో పరిశోధించ బడుచున్నది? పరిశ్రమా శాఖాధికారికిని ఏమి స్వాతంత్ర్యము లియ్యబడి నది? అతడు వాని నెట్లు ఉపయోగించినాడు? ఎందరు పండితులను నియోగించినాడు? అను ప్రశ్నలకు మన నాయకులు క్రత్యుత్తర మిచ్చు కొని తాతా లొక్క పరిశ్రమకు స్థానమును నిర్ణయించుటలో ఒక్క సంవత్సరపు కాలమును లక్షల ధనమును వెచ్చించినను సంశయము స్ఫురించుకొనినయెడల ముందుకు మన పరిశ్రమలకు నిరూపించవలసిన మార్గము సరసికొనగలరు. దినమంతయు పనిచేయు శాఖాధికారియై దైవమే దిగినవచ్చినను ఇరువురో మువ్వరో సహాయకులతోను కొన్ని వేల మాత్రపు రూపాయలతోను ఏ మాత్రమును ఫలవంతముగ నభివృద్ధిని చూపజాలడు. తగిన ప్రతికారము ప్రభువులచేతయిం దున్నది. ప్రజానాయకుల వివేకమునం దున్నది. ఎవ్వ రెవ్వరే ఏరితిని ధర్మమును నెరవేర్చుకో చెప్పజాల కున్నారము.

స్త్రీలు—ప్రదర్శనము.

ఈనగరమునందలి ప్రదర్శనము ఎల్లరును చూడదగినదని ఇదివరకు వాసిరిమి. ఆయభిప్రాయమునే మరల నేడును రెట్టింపు దార్ధ్యముతో నిచ్చుచున్నారము. కడచిన తొమ్మిది దినములుగా ప్రజలు మహాసంఖ్యలుగ తిరునాళ్లకు జనన రీతిని ప్రదర్శనాక్షేత్రమునకు బోయి చూచి వచ్చినారును నిజమే కాని ఇంకను లక్షలు చూడనివారున్నారనుటకు సందియము లేదు. చూడదగిన దెంతయో కలదు. ప్రభుత్వమువారిచే నియోగించబడి మహాదరణతో ప్రేక్షకులకు సంగతులను తెలియజేయు సభికారులు వివరించు విషయములు వినదగినవి ఎన్నియో కలవు. ఆదర్శనముకాని ఈ శ్రవణము కాని తృప్తికరముగా ననేకులకు దొరకనది యని చెప్పటకు వీలులేదు. అందులోను వురుగుల విషయమున నొక్కతరుగా తృప్తిపొందవచ్చును. గుంపుగోదూరి తెలిసినంతచూచి రాగలిగియుందురు. స్త్రీలకును పిల్లలకును నెంతో యవకాశము కలిగియుండు నని నమ్మజాలక యున్నారము. వీరికై ప్రత్యేకము ఏర్పాటు లొనర్చుటకార్యనిర్వాహకుల విధియని మాయభిప్రాయము. స్త్రీల పక్షమున నవ్వో అప్పుడే యాందోళన ప్రారంభించినారు. ఆ యాందోళన న్యాయమయిన దనుటకు సందియములేదు. కొందరు స్త్రీవాలంటీరుల నేర్పరచి విషయ వివరణ మొనర్చు సభికారులను మాత్రము ప్రదర్శనాభూములలో నుండ నియమించి పురుషులకు ప్రవేశము నిరోధించి యొక్కనాడైనను స్త్రీలకు ప్రత్యేకము వసతి యేర్పరచినయెడల నందరో ఆ సనతిని నుపయోగించు కొందురనుటకు సందియము లేదు. పిల్లలకు ననేకవిషయములు ప్రత్యక్షముగా తెలియజెప్పటకు ఈ ప్రదర్శనము వేయవిధముల తోలియున్నది. కావున నీ తరుణముయొక్క లాభము విద్యార్థులకు లేక జేయుట ఏమాత్రమును న్యాయము గాదు. కాలము నిర్ణయించి విద్యార్థులకు ఉచితముగా టిక్కెట్లు పంచి పెట్టించుటకు నేర్పాటులు విద్యాలయాధికారుల మూలముగా చేయించి విద్యాలయాధికారుల యాజమాన్యము ననే విద్యార్థులు ప్రదర్శనమునకు వచ్చునట్లొనర్చి వారికి విషయము

లను తెలియజేయుట తగియుండు నని కార్యనిర్వాహకులకు సలహాయయ్య సాహసించు చున్నారము. ఈకథతిని నగరమునందలి వస్తుప్రదర్శనాగారమున వస్తుప్రదర్శనాగారాధిపతి హెండర్సను గారు ఉపక్రమించి పనిచేయుచునే యున్నారు. వారిపని వలన తగిన ఫలము కలిగియే యున్నది. అయిన వస్తుప్రదర్శనాగారమున ప్రాతవిషయములు హెచ్చు, నేటి కార్యభాగమును గురించిన సంగతులు స్వల్పములు. కొత్త ప్రదర్శనమున దక్షిణ ఇండియా జీవితమే ప్రతి ఫలంక జేసియున్నారు. జీవకళను కన్నులార జూచిననే యావన మానసమున కుత్సాహానందములు జనింప గలవు. అదియే ముందర కృషికి మూలాధారము. అందుచేత సమయము దొగినప్పుడు పోనిక విద్యార్థులకును స్త్రీలకును రెండుతెగల వారికిని అవకాశము కల్పించి కార్యనిర్వాహకులు కీర్తి గాంతురు గాక యని కోరుచున్నాము.

తన్నబోయి తన్నించుకొనుట.

గరిష్ఠియారంగము సంగతి బహుకాలముగా విదురించుచుండినది. నాడు రుక్మిణివాద ఆస్తియా జర్మనీలతో ఉత్తర ఉధ్యమ దక్షిణ విభాగములుగా పోరుచును త్రవనన ఉధ్యమానన క్రతువును కొంతవరకు ఎదిర్చిపట్టి దక్షిణముగ గరిష్ఠియారానికి దూర విజయముల నంది అప్పటికితిలో ముందు పడిపోవుట తగదని నిలిచివదాదిగ కొలదిగనో గొప్పగనో ఆస్తియా వైస్యములు ఈ రంగమునను ముందుపడు ప్రయత్నములు చేయుచుండి యిటీవల బార్మిపోయిన స్వాధీనముచేసి కొనుటకయి దండివాడి వెడతినవి. కాని రుక్మిణి వైస్యములు ఈ దండివాడిని ఆస్తియావారి సంగతులు యధ్యయ క్రిందికి మార్చివేసినవి. అందుచేత దాడివెడలి వచ్చినవారు రుక్మిణి వారే యని ఆస్తియములు చెప్పుకొన వారంభించినారు. ఎట్లయినను నేమి. కోతల్ సార్ని ఇనుపదారి ఉధ్య ప్రాంతముల నుండి కెర్నొలిట్సు ప్రాంతము వరకును 170 మైదలు 190 మైలుల నిడువుగలరంగమున ఘోరయుద్ధ మగుచున్నది. రుక్మిణివాద మరల గరిష్ఠియారానికిని పోలండు వైపునకును దిగియున్నాడు చేయవారంభించినారు. ఒక్కొక్క చట్టన మార్గ కొలిది యధ్యపుఖుదీలను బట్టికొనుచున్నాడు. రుక్మిణియా సరిహద్దు ఈ ప్రాంతముననే యున్నది. రుక్మిణియా నిర్ణయము రుక్మిణి వైపునకు చేసినా ఈరంగ మెంతో ప్రయాఖులు కారవును. లేకున్నను ఈలోపుగా మరియొకరంగమున పరిస్థితులు త్వరత్వరగా మారక యుండినయెడల రుక్మిణి వారి బొక్కన తమబలమును కొంతమాత్రములదిగొనినా రనుట సుప్రసూ. తన్నబోయి తన్నులు దినవారంభించిన ఆస్తియను లేమనకొనచున్నాకో గదా!

పాముకాటుకు అరటిరసము.

ఇటీవల కొలంబోలో గొప్పపమానేకమున కొన్ని ప్రయోగములు చేయబడినవి. ఎందరో వైద్యశాస్త్రజ్ఞులు నుండిరి. దోనాల్లు ఒవిసికిరే యనునతడు ప్రయోగములను చూపినవాడు. ఆత్ర దోకనాగుపామును సంచిలో పట్టుకొనివచ్చి మొదట నొక బాతికక్కుమిదికి వదలెను. తక్కువ పదిమీను ములు పామును తప్పించుకొని కుదకు పామునమునే విరిచి వైచెను. అప్పుడు మరియొక సామాన్యముగ నాలుకుక్కువదలబడియెను. పాము దీనిని ననేకపర్యాయములు కరచిపుచ్చెను. తక్కువ నొప్పికి మొరిగి మొరిగి పడిపోయెను. అప్పుడీ యధ్యురతైద్యుడు లేతఅరటి చెట్టును పిసికి రసము పిండి ఆ రసమును తక్కువకు త్రావించెను. తక్కువ చిన్న గిన్నెకు రసము కడుపులోనికి దిగునప్పటికి, తక్కువ చెప్పిరిల వారంభించెను. అరగంట యగునప్పటికి ఎప్పటికలెనే తివగుటకు మొదలిడియెను. అతేదీనే పుంజువై ప్రయోగ మొనర్చుటగా పుంజువాడ చెప్పిరినదట. ఈవిషయములన్నియును సింహళములోని 'తైమ్సు' ఆపవతికి కొక విలేఖకుడు వ్రాసి యున్నాడు. ప్రయోగములు నిజమే యగునని లోకమునకు ఉపాధామ కలుగగలను. నిజమగునగాక యని యెదురు చూడదగియున్నది.

చెన్నపురి యుద్ధనిధి స్త్రీలశాఖ.

ఈ నిధికి గత నెల 21 తేది లగాయకు 81 తేది వరకు ఈ క్రింది బహుమానము లందించి స్త్రీలయొక్క ప్రార్థనాగ్రహణ ప్రయత్నం గోరి. తెల్లంగుటను స్త్రీలశాఖ 1000 చుట్టలు హంసీగను దొరసానిగారిద్వారా 18 జతల మేజోళ్లు తిరునాళ్లకి స్త్రీలశాఖ హెమింగ్వి దొరసానిగారి ద్వారా 51 తల గదాలు 28 కువార్లు 4 బోపీలు 7 ఉప్పురులు 1 జత గ్లోవులు 1 జత మేజోళ్లు 1 బాకెట్లు 46 కవ్ కవర్లు. కొయింబు తూరు స్త్రీలశాఖకు మింగు దొరసానిగారి ద్వారా 150. చుట్టలు 165 దప్పలు 50 జతల మేజోళ్లు 82 చుట్టలు 19 బోపీలు 8 జతల మిటినులు 50 బహుమానపు సంచులు. తిరునాళ్లకి స్త్రీలశాఖ హెమింగ్వి దొరసానిగారి ద్వారా 100 జతల మేజోళ్లు, 100 బోపీలు, గంజాంబల్లు ఆర్మిబాబ్బు దొరసానిగారు 7 కవ్ జతలకవ్లు 6 జతల మేజోళ్లు 2 చుట్టలు, మొప్పా దొరసానిగారిద్వారా బర్మింగ్వి స్త్రీలశాఖ కేట్ కేసులు 10, యన్. యన్. బోడిగారు 6 చుట్టలు, మాన్ దొరసానిగారు 2 జతల మేజోళ్లు 1 బహుమానపుసంచి 1 జత కవ్లు 1 చుట్టలు 4 చేతిగుడ్డలు, పి. యన్. లిండ్లకవర్లు 6 జతల మేజోళ్లు, కయిదుదొరసానిగారు 19 జతల మేజోళ్లు 1 బెల్లు 2 జతల కవ్లు 1 బోపీ 24 కవ్ కవర్లు, అనంతపురము కార్తరైటుకవర్లు చూసటాపులు 8 జతల 4 చుట్టలు 2 జతల కవ్లు 47 బాకెట్లు 24 కవ్ కవర్లు అరుదం కాడు లేలింగుట న్ను దొరసాని. 3 చుట్టలు. తలగదకు లిలులు 4 చుట్టలు. 81 కవ్ కవర్లు. పుత్తెపురము నెల్ దిన్ దొరసాని. 3 జతల మేజోళ్లు 26 చుట్టలు కవ్ కవర్లు. గార్డను క్లబ్బుకాఖ పార్కురు దొరసాని. 15 జతల మేజోళ్లు. 1 జత మిట్టెను 1 చుట్టలు 6 చుట్టలు. 800 సిగరెట్లు. తేడినవక్కుగిల్లు. వింటరుబోధము దొరసానిగారిద్వారా 12 చుట్టలు 8 నైబాడులు, 7 చుట్టలు 10 జతల మేజోళ్లు. 70 చేతిగుడ్డలు; 12 దప్పలు; 40 కవ్ కవర్లు; 6 కలగదాలు; 600 సిగరెట్లు; 100 పానుల తేయాన; 19 పానుల పిక్కులు; కాకి నాడ స్త్రీలశాఖ. 1000 సిగరెట్లు [కోట్ దొరసానిగారిద్వారా] పాలఫూలు, నెలియవట్టి స్త్రీలశాఖ వి. డ్యు వెనుదొరసాని గారిద్వారా 48 చేతిగుడ్డలు; 6 కలగదా లిలులు; 8 ప్రత్రములు; 4 బహుమానపు ప్రకములు (ఉత్తరి) జి. యన్. హాల్. నెలియవట్టిచోట్లు, 8270 సిగరెట్లు; పియ్యకవర్లు జత మేజోళ్లు; గ్రిత లెక వ్యలు 2 బోపీలు; పార్కు న్ను కన బ్యు (మై నూరు) 17 బోపీలు కవర్లు కవర్లు విడదేసిన ద్వారా మదరాసు క్లబ్బు ఉద్యోగుల బట్టలవెట్టె. డ్యుకిన్సు క్రిటను 2 దప్పలు. దక్షిణ ఆర్కాటు స్త్రీలశాఖ, 4 చుట్టలు. కమిరనుదొరసాని ద్వారా 1 బోపీ, 3 జతల మేజోళ్లు. పిడ్ ఫిల్లు దొరసాని 61 జతల మేజోళ్లు, 18 చుట్టలు, 6 బోపీలు, 4000 సిగరెట్లు, 95 ప్రత్రములు. ఉదకమండల స్త్రీలశాఖయందు దొరసానిగారి ద్వారా 17 ప్రత్రములు 12 చుట్టలు 16 చుట్టలకేలు 17 జతల మేజోళ్లు 19 జతల గ్లోవులు 7 జతల కవ్లు . 8 జతల చుట్టలు 4 బోపీలు 3 కవ్ కవర్లు 6 చేతిగుడ్డలు.

పెరిమ్యానోకిమీద ఫిరంగులుండుట

లండను జనవరి 8:— వాషింగ్టన్ . పెరిమ్యానోకి మీద ఫిరంగులుండుట ఆల్బెన్ బాండ్రియాలోని ఆమెరికా రాయబారి తెలిపెను. ఇది నిజమైన పరిణామానికి ప్రతిపాతము లేదని ప్రభుత్వోద్యోగులు నడిపిరి.

ప హనువారి ప్రకటనము

లండను, జనవరి 8:— దక్షిణభాగమున ఆంగ్ల సేనలొద్ది భాగము నిన్నరాత్రి బాంబులను వేసెను. నేడు ఆంగ్ల ఫిరంగి దళము క్రతు స్థానములపై ఫిరంగులను కాల్చెను. బాంబునకు ఈశాన్యమునను ఇన్వెజుకు తూర్పునకు క్రతువులు ఫిరంగులను కాల్చిరి.

రమ్యావారి ప్రకటనము.

లండను జనవరి 8:— వెట్రాగోగు కెర్నొలిట్లకతి దూరమున పోగాటమున రమ్యావారికిమరికొన్ని జయములకలిగెను. పోరతి తీవ్రముగ మున్న సైక్రతునేలు రమ్యావారివలపాతులెదిరించుచున్నవి. కాని రమ్యాసేనలు ముందుకు పోవుచు క్రతువుల కధికముగ జవ్వముల గలిగించుచున్నవి. 800 మంది క్రతునైనిటల రమ్యావారు బండిల నొచ్చిరి. గాయకదిన క్రతునైనిటలు వెక్కుండు రమ్యావారి కలిమిరి.

బరోపా మహా సంగ్రామము

కందకములలో నైనికులు నాకాదళము వారును కలియుట.

బెన్సర్బరా గెలీషియాలలో రష్యనులు శత్రువులను తలపడుట.

ఈజిప్టురంగమున యుద్ధము—శత్రువుల పలాయనము.

నలోనికాలోని శత్రువులను ఆరెన్సు చేయుట—గ్రీకువారి ఆక్షేపణము.

ఇంగ్లాండు

పెర్షియా నాక ముంపబడుట

అమెరికాలోని ఆర్యము

లండను జనవరి 3:—వాషింగ్టన్. హెచ్చరింపబడిన పెర్షియానాక ముంపబడినది తెలిసికొని అంతరమున అమెరికాలో ఆర్యము హెచ్చరించి. మెక్సికో నాకతో పాటు ముగిసిన తెలియగల మరల కలవరము జరిగెను. పెర్షియా నాకను ముంపబడినది ఆర్యమును జలాంతర్గామి కారణమై యుండిన, త్వరలో ఆర్యియానా అమెరికావారికి ఉచిత రీతిని నష్టపరిహారము మున్నగునది ఒప్పుకొండగని ఆర్యియాను రాయబారి ఉద్వేగముల తెలియ జేసెను. అందువలన కొంతకాలం కలిగినది.

వివరము

ఆర్యియానును అలలు స్త్రీయను వైభాగమునను వ్యాపించి ప్రయాణికులను నాశనమునకు నడుచుచున్నది కీర్తి. గా. కైపు లిగ్ హామ్ గారు ముగిసి మరల తేటటలో నొకపడవను తగిలెను. ఈతని ప్రాణములు కాపాడబడినవి. కనుపడని 2 వారలను గూర్చి నిరాశకలెందలననదే.

పత్రికాభిప్రాయములు

లండను జనవరి 3:— ఇటీవల జరుపబడిన దౌర్జన్యము నుగూర్చి పత్రిక లన్నియు తమ అగ్రహ నిరసన భావముల వెల్లడించినవి.

టైము పత్రిక.

నూలుచుండిన పడవలలో వెక్కిరించుట రి నిమిషములు చూచిన ఎంత దుర్మార్గులైన చెప్పి సాహసంపలేరు. ఇట్టి దౌర్జన్యములు ముందీనచుద్రుల జరుపబడుట కనకాళ ముండదు. దీనిని మనదేశముచుట్టననుండు సమద్రములలోనుండి జలాంతర్గామల తరమిజేసితిమి. తూర్పుదేశములకువోవు మార్గమున గూడ శత్రుజలాంతర్గామిరహిత మొనర్చుట మనకు సాధ్యము.

డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక.

లూజిపేయ, పెర్షియా దౌర్జన్యములకు కృత్యానమేమియు లేదు. మనకు మనకల్తరుల కార్యము చక్కగ తెలియును. వాటిలో పోరాడి, దాని నణచివేయలేనను మనశక్తికమునకు పడేదే. జ్ఞానక మెక్సికో నాకకర్మము లేదు. ప్రస్తుతము జరుపబడిన దౌర్జన్యము ప్రజల హృదయముల గాఢముగా నాటుననుటకు సందియములేదు.

మార్నింగ్ పోస్టు పత్రిక.

జాతీయకానములు, మానవజాతి ధర్మములను ఒకే మాదిరిని మూలదోయుచుండిన శత్రువులతో సముద్ధములన నిట్టి ప్రమాదముల సంభవింపగలవు.

డెయిలీ గ్రాఫిక్.

ఇదివరలో జర్మనీలొనర్చిన కీర్తిహీన కార్యములలో నిది యొకటి.

డెయిలీ టెలిగ్రాఫ్ పత్రిక.

జర్మనులకు విజయము కలుగుట కేరలము పూతుకకరా తకముగ విజయముగనియు, ఇతర మానవసంబంధితములను క్రుంగదొక్కటయే ప్రధానోద్దేశముగ తత్ఫలితమునకు శోధిత ప్రవాహములను ప్రహారమున జేయుచున్నది. ముఖ్యసాధనముగ పరిగణించు కలివాతులకు విజయము కలుగుటయే అని ఇచ్చును ప్రపంచమునకు మరింత గుప్తముగ చాటుబడుచున్నది. పెర్షియా నాకలోని ప్రయాణికులను సమద్రముపాలు చేయుటలన కలుగు ఫలిత మింతమాత్రమునకే గుమిగూడిన వెకభూతములను యూరోపు ఖండమునండి ఉచ్చాటన మొనరించుటకు మిత్ర మండలివారి దీక్ష మరింత గాఢమగుటకు గూడ హేతుగనును. ఇదివరకే ప్రపంచమున జర్మనుల పేరు కడు నష్టముగ జూడబడుచున్నది. ఆయోగింపు మరింత హెచ్చగుటకదిదోడ్పడుదు.

డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక.

అట్లాంటిక్ సముద్రమున జరుపబడిన హత్యలకున మనకు దుఃఖవృత్తులకు పరిచితులమై యుండిమి. బ్రస్తుత మా రెంటిలోను హిందూదేశవాసులగు మనతోడి పౌరులుగూడ పాటుగొనిరి. ఇట్లే జరుగుచున్నదను గూడ నిట్టి సంబంధము నిజమైనదియై, స్థాయికనుకునదియు అయి యుండగలదు.

డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్.

జర్మని యూరోపుదేశమున కసాయ దుకాణము క్రింద మార్పు యత్నించెను. అందుల కనుగుణముగ శిక్ష ననుభవించక తీరదు.

వెల్స్ నాకలోని క్రయాణికులు

రూటరు సప్లయచేసిన జాతిలో పెక్కుమంది బాంబాయివాస్తవ్యులు కలరు. బాంబాయి గవర్నరుగారి అంగరక్షక సేనలోని వాడల కచ్చెను విల్సను పీడెనుచున్న ప్రభువు తాలూకు అంగరక్షకుడగు కచ్చెను ఫెల్లుగార్ల పేర్ల జాబితాయందు కలవు.

ఈ నాకలో దిక్కి—పీట అను వారిద్దరు బర్మాలోనుండు బ్రదర్స్ కంపెనీలో సహాయోద్యోగులుగా నుండుటకు నియమింపబడిరి. వీరు కాపాడబడిరి. కచ్చెను లితున్నదగు కనుపడలేదు. వీరు ముగిసిపోయినచో మొయిమొయోసంఘమున గొప్పజాటు కలుగును.

పూనా స్వామికాజుగార్లు రిజిస్ట్రార్ తెవారమ్మి పద్మాజీగారి సోదరులగు నావర్వాజీ సోదర్లపద్మాజీగారు బాప్తు వరిత నిచ్చుటకు ఇంగ్లాండునకు వెల్లిరి. వరిషియానాక ముంచబడినపు డీయనగూడ చనిపోయినవారిలో నొక రని తెలియచున్నది.

మరికొన్ని వివరములు

మేజరు ఇ. ఏ. ఫెల్లు, మేజరు డబ్ల్యూ హెన్రీకు మేజరు ఏ. హెచ్. విల్సనుగార్లు పరిష్కారకాలో టిక్కెట్లు కొని పిమ్మట బ్రియాణము మానినందున వారు బ్రిటికి యుద్ధానికి తలపెట్టెను. కచ్చెను వారి సంగతి వివరముగ తెలియలేదు. కాపాడబడిన మేజరు వి. వారిపనుగారు 122 వ రాజపురికదాతి సేనకు చేరినవారు. బూటలలే మాంపేరు పర్భువు, తప్పనెంటుకప్పు మధ్యరాష్ట్రముల సినిమ వెటర్నరీకాఖ మూసర్నెంటు మేజరు డబ్ల్యూ. సి. సి. దాసను లాహోరులోని తేడి అవసర కళాశాలలో కోల్పోయి కన్యగారి స్థానమున పనిచేయి చున్న దాక్షుడు ఇంకేకన్య టైములకి ఇండియా పత్రికా పరిపాలకులగు టెన్సెటు, కోల్మకంపెనీ డైరెక్టరు ఎచ్. ఎమ్. కోల్మను, ఆతను శత్రువును ఎ. ఎమ్. కోల్మను గార్లు పరిష్కారకాలో నున్నారని తెలియుచున్నది. పరిష్కారకాకు కచ్చెను వెల్లిపోయి గారు, పెద్ద కచ్చెనుగా నుండిరి. ఆ తరువాత ముగిసి పోయినది తెలియుచున్నది.

ఇటీవలివివరము.

వెలీషియానాకలో మునిగినవారిలో బూర్మోమాంపేరు బ్రిభువుగారుగూడ నున్నారని కెయికోనుండి టైముసపత్రికకు తంతివార్త వచ్చినది. టూర్మెడో తగలగానే యంత్రములు ప్రేరించె. గొట్టములు వెల్లిట్టుపొద పడిపోయినవి. చాలమంది నీటిలో కొట్టుకొనుచుండగ కాపాడబడిరి. హ్యూనుకన్యగారి బ్రిక్కను కల్లుల విషముగారి నిలచియుండునంతలో ఒక కరట మాయనను సమద్రముజానికి తోగికిరసినది. వాత శేషులపడవలు జలాంతర్గామి పంపిన మోసపుడవలని తలచి చాలనాకలు ఆపడవలను చూచియు దూరముగ పోయినవి. ఈ వెలీషియానాక ముంచినవార్ల వివరముగ అమెరికాలో వెల్లిపడింటు విల్సనుగారు వివాహమాత్ర చాలించి వాషింగ్టనుకు మరలివచ్చిరి.

మాంపేరు పర్భువు బ్రిటికియుండుట

బూర్మో మాంపేరుబ్రిభువుగారును మరి పదిమందియును మార్బోలో దిగిరి. అని ఓ. ఓ. కంపెనీవారు ప్రకటించిరి.

స్వీమర్లు ముంపబడుట.

లండను జనవరి 3:— 9 కల టన్నులు గ్లెంగెలను బ్రిటిషు స్వీమరును, 10 కల టన్నుల కెంకోకు అను జపానుదేశ స్వీమరును ముంచివేయబడినవి. పెర్షియా నాకను ముంచిన జలాంతర్గామియే వీనిగూడ ముంచియుండవచ్చును. గ్లెంగెల స్వీమరు వ్రాడినపుడుండి లండను నగరమునకు వచ్చుచుండెను. ఈనాకలోనివారు నూలుచుండి శత్రువులయొద్దనుండి తెలియకచ్చినది.

ఆస్ట్రేలియన్ ట్రిగారి ప్రసంగము.

లండను డిశంబరు 31:— యాంత్రికసంఘములకు కొందరు ఇంజనీయర్లు ఆస్ట్రేలియన్ ట్రిగారిని దర్శించిరి. నిపులులను, అనిపులులని గణించక పరివార్డ హెచ్చుగనియించి ఆయాధనానుగ్రహించి సభికులచేత నగర్మముని ఆస్ట్రేలియన్ ట్రిగారు వాటిలోబరికిరి. ఇట్లువచ్చినచో ఆర్థికసమస్యకు చాల సహాయముగను నిపులులగు పనివార్డ కనుకూలముగ రీతిని ఆయాధనానుగ్రహిల్లును సవరణ మొనర్చుటకు వారింగీకరించిరి. యంత్రగారి ఉద్యమములకు సాయపడ యాంత్రికసంఘముతెనిగి లనుమతించిరి.

సర్జాను పినునుగారు.

లండను జనవరి 3:— సర్జాను పినునుగారు తమ ఉద్యోగమునకు రాజీనామా నొసగినది డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక వార్తనను.

నిర్బంధనైనిక సేన.

లండను, జనవరి 3:—వై లిల్లుకుండి విల్లెండు దేశము తప్పింపబడలేరదని తెలియవచ్చింది.

గ్లింగెలీ నాకను ముంచుట

లండను జనవరి 3:— ఈనెల 2 వ తేదీని మధ్యధరాసముద్రమున నీనాక ముంచబడినది. దీయందు నావికులును క్రయాణికులును 120 మంది యుండిరి. యూరోపుఖండమువారు ముగ్గురును, చీనావారు 7 గురును కనుబడుటలేదు.

యుద్ధములు.

లండను జనవరి 3:—వైవింగ్యుబ్యాంకిలో నిక్షేపకులంతర్యమును నిక్షేపించి నిక్షేపపతనమును. 5,20,50, పానుల పత్రముల నూలుపానుల పత్రిములవంటివానివర్గలో దొరతనమువారు వెలువరింపవలయును. ఈదీన్ని పత్రిములను తపాలాఫీసులలో విక్రయింపవలెను. కమిటీవారి వైమోచనముల నొసర్చిరి. కోశాగారాధ్యక్షు లీమోచనముల నంగీకరించిరి.

సరిహద్దు పోరాటము—వివరములు.

లండను జనవరి 3:— హెయూను యొక్క శివరమును డట్ట వేయవలసినదని మట్టునుండి సేనలు బంప బడినవి. ఈ సైన్యము లాస్టానమును చేరునదికి హెయూన్ తన స్థానమును విడిచి పారిపోయెను. నెలకు సరిపడు ఆహార పదార్థములు, 400 గొట్టెలు 90 బంటెలు, 200 డేరాలు వదిలి హెయూన్ వెనలిపోయెను. మజీదుద్ద జరిగిన యుద్ధానంతరమున నట 12 కల బాతులమంతు, 300 గొట్టెలు, 84 బంటెలు 5 టన్నుల బార్లీ ధాన్యము శత్రువులనుండి వశ మొనర్చుకొనబడినవి. ఇదిగాక ఫిరంగిదళయుద్ధమున 84 బంటెలు నశించినవని కెయికోనుండి అధికారులవలన తెలియవచ్చినది.

నాకాదళ సైనికులు భూసైన్యముల జూడబోవుట.

లండను జనవరి 3:—50 మంది నాకాదళ సైనికులు కందకముల లోకి తిక్కిరిసరాబడినయొ అందువలన నవటి సైనికులకు ఆకర్షణము కలిగినదియు ప్రధాన స్థానములయందుండి విలేఖకుడు రూటరు వార్తా సాసమువారికి తెలియబరచెను. భూసైనికులెట్లు యుద్ధ మునరించుచుండినో చూచుటకుగాన వీరి నిటకు తరచు తిక్కుకొని వచ్చుచుండుట చాల యుక్తము. తరుకంటె భూ సైన్యము చాల సోభ్య మనభవించుచుండినని నాకాదళ సైనికు లనుకానవచ్చును. ఇట్లువచ్చినవారిదుగ్గురు తొలగగలరు. పోర్టు అడ్డిగల పదవికి రాగల మొత్తము నొసగినను భూ సైనికుని స్థానము నాక్రమింప ననుమతింపజాలని నాకాదళములో పెక్కు చిక్కులు నందిన ఉద్యోగి ఒకడనెను. నావికులు భూ సైనికుల దుస్తులలోనంత చక్కగ చూపర కనుపడలేదు. జర్మనులపై బాంబులు ముట్టడి. యెట్టి సుఖపడెను. ఈ ముట్టడి నావికుల కంతయు ఆమోదము నొసగెను. ఈ నావికులుగూడ శత్రువులపై కొన్ని చేతిబాంబుల విసరి సైనికుల నడచుదాసగిరి.

అస్ట్రోలియా

అస్ట్రోలియాలో పెడినాజెములు.

లండను జనవరి 31:—మెల్బోర్ను, అస్ట్రోలియాలో పెడినాజెములను బంకపాలలో చేయించుటకు దొర తననువారు నిశ్చయించిరి.

ఫాన్సు

పరాసువారి ప్రకటనము.

లండను జనవరి 31:—ఫాన్సు-లూచూస్లో జర్మనులు మరల తరుచుబడిరి. అక్టోబరులో పరాసువారి పరంగులు శత్రువులను నాశనము చేసినవి.

నూతనవత్సర స్వాగతము

లండను జనవరి 31:—శివుడునా కళాపులనోడించి, పూర్ణవిజయము నందగలమని తెల్లడించుచు పీల్డుమార్షలు శర్దాగ్గుమహేష్ జనరలు జోషిగారి యొడోయ లూక నూతన వత్సర స్వాగతము తెలియబరచుకొనిరి.

రుమ్మా

నూతనసానముల రమ్మను సేనలు.

లండను జనవరి 31:—వెల్కోగ్రామం వాల్-హినియా, గెలిషియాలో నుమారు 120 మైళ్ళ వైశాల్యముగల ప్రదేశమున యుద్ధము నడచుచున్నది. చార్లెండుగ్రామ వత్సరమున ప్రికెనది ప్రాంతముల రమ్మను సేనలు తమ నూతనసానముల బలపడినవి. కెల్లికి 7 మైళ్లు దక్షిణమున శత్రువులు పార్శ్వమున ముట్టడి గలిసిరి. కాని రమ్మావారి ఏర్పాటుల కణుమూత్రమేని భంగము కలగలేదు. 2 లీకావత్తరమున సేనలు ముందునకు పోవుచున్నవి తెలియబడినది. సార్నికోల్ లోకున, గొవ్వొకోల్ లోకున, నకురునుకు రెండు ఇరువదారుల ద్వారా కొంతకట్టునకు రమ్మను సేనలు పోవుచున్నట్లు సుప్తమగుచున్నది వెల్కోగ్రామముండి తంతి వార్తరవినది.

బెసరేలియా, గెలిషియా యుద్ధములు.

లండను జనవరి 1:—బెసరేలియా యుద్ధమునూర్పు రమ్మను లింకను శ్రద్ధకహింపలేదు. తమకు యుద్ధమును లాభము తాదాప్తరకు నిలిచి పోరాడకూడదను విధానమును వీరు ప్రస్తుతముగూడ అవలంబించియున్నట్లు స్పష్టమగుచున్నది. కాని గెలిషియాలో రమ్మావారి ముట్టడి తీవ్రత అధికమగుచుండెడిదియు, బెసరేలియా రంగమునకాక ప్రియూపానది తూర్పునకునూగ వీరుముట్టడి కార్యములు వ్యాపించుచుండెడిదియు అస్ట్రోలియావారు ప్రకటించిరి. అస్ట్రోలియావారి సైన్యపంక్తులు పెక్కుస్థలముల రమ్మనుచే బద్ధమొనరింపబడినవి. అస్ట్రోలియాను ఫింగిందశములమూలమున రమ్మను సేనలు ముందునకు వెళ్లుట ఆగినది. కాని కొంతకాలమునకు మరల రమ్మను సేనలు ముందునకు పోగలవు. రమ్మావారికి అధికమగు సప్తములు కలిగినవి అస్ట్రోలియావారు తెలియజేయుచు, రెండువోట్లు 496 చుండి రమ్మను సైనికులు మాత్రము చచ్చి పడి ముండిరని వివరించిరి.

తలసజ్జిత కన్యలును అరెస్టుచేయుట.

లండను జనవరి 31:—సెలొనిక-జర్మని దేశమునకుంటి శ్రేయగలిగిన ఒక తలసజ్జిత కన్యలును మిత్రులందరివారు అరెస్టు చేసిరి. అస్ట్రోలియా, జర్మని దేశముల కన్యలు కార్యాలయముల ప్రవేశించిన ప్రతీతి లీకడ గూఢచారుడని స్పష్టమగుచున్నది. అట్లు అరెస్టు చేయకూడదని గ్రీకు దొరతనమువారు ఆటంకపరచిరి. గూఢచారు లని అకమానముక్రింద గ్రీకులను అరెస్టుచేయగూడదని కూడ నా దొరతనమువారు కట్కాయించిరి. ఈవార గృహములలో పరిశోధించుచున్న జర్మని అస్ట్రోలియా దేశములను శ్రీలంక, వెక్కు-లూ జర్మని అస్ట్రోలియానులను, భురుమూజు, బల్లరలను అరెస్టుచేయవలసినదని మిత్రులందరి వారసజ్జయిచ్చిని సెలొనికానుండి మరీయొక తంతి వార్తరవినది. ఈ ప్రభువులందరు సంఘమున నున్నతస్థితియందున్నవారే.

నూతన వత్సరోత్సవములు

నూతనవత్సరోత్సవములు చాలసంతోషకరములు. అంగ్ల సభాగృహము గ్రీకువైనది లూండోయయిన సర్వాధికారులతో మెలగిరి నుయూలకులకును అహారసభాధ్యక్షులును సమృద్ధియందుండి.

వృత్తాంతములు

నదీభూమి నాక మునుగుట.—నిన్నును బయలుదేరిన నదీ భూమి నాకలలో కొంతకలిగి ముంగి యువ రంగుల మార్పు ఆఫీసరుగారికి తంతివచ్చినది.

బొంబాయి క్రికెటు ఆట:—బొంబాయిలో జరిగిన క్రికెటు ఆటలకు బొంబాయి రాష్ట్రీ యుద్ధాధి శ్రీలకాభి వారికి 80 వేల రూపాయల తక్కువ గాకుండ మిగులుని బొంబాయి క్రికెటు జంఖానా కార్యదర్శి గారు తెలిపిరి.

బర్మా లెప్టినెంటు గవర్నరు గారు:—ఈనెల 31 వ తేదీన వీరు రంగులముండి మాండలేరు వెళ్లిరి. ప్రధాన కార్యదర్శి మా|| డబ్ల్యూ. ఎఫ్. రైసుగారికి లెప్టినెంటు ఆటలో వెబ్బు తగిలించున వైద్యశాలలో నున్నాడు. లెప్టినెంటు గవర్నరు గారు 15 రోజులు సంచారమున గడవెదరు.

మెసపోటేమియా వైద్యశాల:—ఈవైద్యశాలకు కొన్ని సామాగ్రు లభ్యపరచున కారలసియున్నదని సెంటుకాను ఆంబులస్సు ఆఫీసరియేమనుచు నొసెందున కార్మికేటు ప్రభిగారి బంకాగ్రాష్ట్రీల యుద్ధనిధివారు రూ.22,500ల వేల గల సరకులను పంప నిశ్చయించిరి.

బొంబాయి జనరలుగోష్టు ఆఫీసులో దొంగతనము (యరీయొక కథ).—ఈటపాలకచేరిలో ఖజానా కొట్టులో నున్న ఇరుపవైద్యగారిని 3కి వేల రూపాయల వెలతో హరించి రని ఈనెల 31 వ తేదీ సోమవారమునాడుదయమున టపాల కచేరి ఆధికారులు కనుగొనిరి. ఆసంగతి వెంటనే బజారు గేటు పోలీసుస్టేషనులో నున్న ఇరన్నెక్తురు పుల్లరుగారికి తెలుపబడినది. ఆయన వాకయిచేయుచున్నాడు ఈసామ్యు టపాలకచేరి నిబ్బందితీరములకొర కంతుంచుడెనని యుద్ధాగ్రహులు తెలిపిరి.

కాశీ దుష్టతేతు:—ఈనెల 31-నతేది ఈతేతు విచారణ మరలజరిగింది. మొరాదాబాదుకును సత్వేంద్రనాథ కావ్యాలు ఒకకుపాకిరి కొని తీసికొనిగోమొహ విషయమును ప్రసంగించు సాక్ష్యము పుచ్చుకొనబడినది. ఆకుపాకి తేము ఆకు నాతనియంటుండెడి తీసికొనిరాబడినది అది మాధును ఆకు నకునది. సచీంద్రుడు కాశీపాదమిత్రుయింటికికన్యపురు దాని నతనికిచ్చిరి. సచీంద్రుడు స్త్రీయనుపక్షాల్గుతెలిసి నేమి స్త్రీయ నుపక్షాల్లి దానింట్లుకొంటిరి. అతడు దానికొకభోజనాది చచ్చి తానుకూర్చున్న బల్లక్రిందకుంచెను. నేనుకుపాకిని కేముయింట నుంచితిరి. అది రైల్వేపోతు మాకర్చెంటు ఏ. కాకుగాను కడిదిరి.

స్వేయ్యా దొరతనము.

లండను, జనవరి 31:—సెలొనిక- బెల్లియు దొరతనము హేతరులద్ద స్థాపించబడినట్టిరి స్వేయ్య దొరతనము ప్రస్తుతము సెలొనికావద్ద ఆచర్యపడినది.

గీసువారి స్వాగతము.

లండను, జనవరి 31:—వీధులను-గ్రీకు దొరతనము స్వేయ్య యారాజు పీటరుగారికి మనఃపూర్వక స్వాగత మొసగెను.

కన్యలుల నరెప్ప చేయుట.

లండను జనవరి 31:—సెలొనికా లోని కన్యలుల నరెప్పచేయుట తమనామ్యుల భంగపుచ్చునదియు అట్లుమిత్ర మందలివారు అరెస్టు చేయకూడదనియు దొరతనమువారు హెచ్చరిపలికిరి.

జర్మని మున్నగు శత్రువులను గారి ఫిర్యాదులు.

లండను జనవరి 31:—సెలొనికవద్ద తమ కన్యలు అరెస్టుచేయబడిరని జర్మని, బల్గేరియా, టర్కీ మున్నగు శత్రు జాతీయులు గ్రీకుదొరతనమునకు విన్నవించుకొనిరి. ఈవిషయమే సేనెన్, లండనుగవర్నరుల కడివరక ఫిర్యాదు లంద బడినవి యిం. స్కోలూషెన్ నాన ప్రభుత్వమిచ్చిరి.

అమెరికా

వెనామూ కాలుర.

లండను, జనవరి 31:—ఈ వెనామూకనగిడి కాలురము విరివక నామకొనవచ్చునని వెనామూకుండి నా బడు కుమెరి వారు తంతివార్త నంపిరి.

నవనవత్సరాది సంచిక

వెక్కు-లూ ప్రకటనలకై సకాలమున వ్రాసి కొనకుండుటచే గతసంచికలయందు వారి ప్రకటనలు ప్రచురించుటకు నలనుపడ కుండెను. ఈసంచిక త్వరలో వెలువడనున్నది గాన ప్రకటనలు బంప వెంచిన వారు వెంటనే వ్రాసికొన నలయును.

(ప్రకటన కాఖ్యాభ్యుదయ ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

ఆంధ్రపత్రిక - దినపత్రిక

చందా వివరము.

12 మాసములకు	...	రూ. 15--0-0
6 "	...	" 7--8--0
3 "	...	" 3--12-0
1 మాసమునకు	...	" 1--4-0

ఆంధ్రపత్రిక - వారపత్రిక

12 మాసములకు	...	రూ. 2--8--0
సవత్సరాది సంచికతో	...	" 3--8--0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

వెక్కు పురి.

రోమవారి

జబ్బీ 1-కి ల 0-8-0 వి. పి. 0-12-0
ఈభస్మమును నీటితో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంటు రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలువెక్కుదు. మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

కలరామాత్రలు

కలరా ప్లేగునలెనే ఒకవిధమైన అంటుజాడ్యము ఇది గాలియందు నీటియందు వరమామువువైన విష పురుగులు చేరుటవలన గలుగును. ఈ పురుగులు శరీరములో జేరి రక్తమును జెరుపును. ఈకలరా మాత్రలు లోపల ఇమిడి వెంటనే విషపురుగుల జంప్రచారంభించి, వాంఛితేదుల తగ్గించి, మూత్రము వెడలించి నాడికిపుష్టి కలుగజేయును. వెల 0-6-0

చుండకు నూనె

ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొప్పొరాలుట, జిల గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన వెంట్రుకలకు హానిగలుగక చక్కగ జెరుగ గలవు.

దంత చూర్ణము

జబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0.2-0 12-కి రూ. 1-2-0.

ఈ దంతచూర్ణము నోవండుగోమొహుల లనవిగులుగట్టెడును చిగుళ్ళనుండి రక్తము ప్రవించకుండును. నోట ముంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములకలె లేక గానుండును.

సర్వసామాన్యము గ వాడుటకు దొ యున్నది.

సుఖిభోగి మాత్రలు.

దీని మాత్రములకు జబ్బీ 1-కి వెల రూ. 1-0-0.
కొంత సువాసనములగు ఈమాత్రలు వాగుగవనితేనుమని. దీనివలన నొండుచేడిచేడి తెలమును రాయనలయము. దీనివలన నొండుచేడిచేడి తెలమును రాయనలయము. దీనివలన నొండుచేడిచేడి తెలమును రాయనలయము.

అందఁడ నీశుబుని కి. — తూర్పు యుద్ధము వ్రేముల గొక
సాయకుడన కన్న కలింద త్రేపునకొక ఒక నాటక వ్రేములను
తెలువరించినది. తూర్పు రాష్ట్రములలోని యుద్ధము కొరలు
తూర్పునుండి వుద్ధిపాను వరకును నీవియ ఎడమనుండి హిం
దుముఖమున వుద్ధిపాను నీవియ నీవియ ఇక నీవియ నీవియ
గలను. స్థానిక తెలిక పరిపాలనముక తూర్పునున్న దిగాని త్రేగి
నున్నది. వరిసలముగల సేనావలపాలనము. ఢిల్లీ కేయలినుం
డి గమనించబడుచున్నది. ఈవిధపాలనము వ్రేపు ఎవరినను
తూర్పుదేశమునందును కలలలాడుటయుగ గ్రహించి ట్టియు
అధిక బహుదరమును బడసి ట్టియు, ఒక పురుషుని కేయ
లికు పంపించినచో ఆతడు మెనుపాటేమియా యుద్ధమును
గమనించుటకును ఈజిప్టులోగాని మెనుపాటేమియా
లోగాని యుద్ధము జరిగినప్పుడు రెంటికెని అనబోలుచు గతిగిం
చుటకు నుద్దేశముండును. ఈవిధమునను తూర్పు అఫ్రి
కాలోను తూర్పుయద్ధదేశములను గలగు సాంగ్రామిక
రాజ్యములను యము లన్నిటిని పర్యవేక్షించేయటకు వీలుగలిగి
యుండును.

THE GREAT WAR.

Sailors Meet Soldiers in Trenches.

RUSSIAN OFFENSIVE IN BESSARABIA AND GALICIA.

Fighting on Egyptian Frontier: Enemy Retreat.

ARREST OF ENEMIES IN SALONIKA: GREEK PROTEST.

[Reuter's Agency.]

The Sinking of the 'Persia'.

LONDON, January 3.

CAIRO.—The waves soon swept the deck of the "Persia" and hurried the passengers and crew into the water. The Honourable Olive Bigham sank, and, when coming up, bumped his head against a boat and thus was saved. There is little hope regarding the two missing boats.

Anxiety in United States.

WASHINGTON.—Anxiety regarding the "Persia" increased when it became known that she had been sunk without warning and that Mr. Moneeley had been drowned, but officials are gratified by Baron Zwiedinek, Austrian Councillor of the Embassy here, for indicating that Vienna will be quick, satisfactorily to adjust matters if it is ascertained that an Austrian submarine sank the "Persia."

Press Comments.

LONDON, January 3.

All papers express horror and indignation at the latest submarine enormity.

The "Times" says:—Even Austrian impudence and cynicism cannot plead that five minutes is time enough to get a hundred people into boats. A repetition of such attacks in particular waters ought not to be possible. We cleared submarines from our home waters when we took the task seriously in hand, and we should be able to baffle them along our chief route to the East as well.

The "Daily Chronicle" says:—The case of the "Persia" is on all fours with the "Lusitania." We in this country scarcely need fresh reminders of the barbarity against which we are fighting in order to stiffen our determination to fight it down and out. That the murders of women and children on the "Persia" will be in our minds when the day of reckoning comes there can be no doubt whatever.

The comment of the "Morning Post" is that such disasters are the consequences of a war waged by an enemy who has consistently and cynically violated all laws of nations and customs of humanity.

The "Daily Graphic" remarks that the Germans have added a fresh infamy to many they have already committed.

The "Daily Telegraph" writes:—Louder than ever is it proclaimed to all the world that the victory of Germany would be the victory of sheer brute force and bloody-minded vindictiveness without sense or conscience for anything but the work of imposing a yoke on the rest of mankind. The "Persia" massacre has effected that much and no more. It might have strengthened, if that had been possible, the resolution of the Allies to rid Europe of this organised devilry. As things stand, it has merely deepened the loathing with which the German name is regarded throughout the civilised world.

The "Daily Mail" says:—As it is fruitless to denounce the Tirpitz pirates, the object of the nation must be to hit them hard and hurt both them and the people that preens itself in their infamies. The cowardly sinking of the "Persia" will steel the heart of Britons and prompt them not to mere denunciation, but to action.

The "Daily News" says:—In this instance the grief and suffering to which the Atlantic murders have inured us are shared by our fellow-citizens in India, and the link of sorrow will not be less real or enduring than the link of victory.

The "Daily Express" remarks that Germany has elected to turn Europe into a shambles, and she must pay the full bitter penalty.

The "Persia" Disaster.

Latest Telegrams.

LONDON, January 4.

A telegram to the "Times" from Cairo says that Lord Montague of Beaulieu was among those lost on the "Persia". The torpedo struck the liner amidships and blew up the Engines. Funnel fell on the deck. Most of the survivors were rescued while in water. Colonel Bigham was standing on deck beside Miss Hughes when he was suddenly swept into the sea. It is stated that survivors before they were picked up sighted several ships which were afraid to approach believing that the boats were decoys for the submarine. It is announced that Mr. F. M. Coleman of the "Times of India" was among those drowned.

President Wilson Breaks off Wedding Trip.

NEW YORK.—President Wilson has broken off his wedding trip and is returning to Washington owing to the "Persia" Disaster.

Lord Montague Alive.

LONDON, January 3.

The P. and O. announces that Lord Montague of Beaulieu and ten other survivors of the "Persia" have landed at Malta.

Ex-Bombay Residents.

BOMBAY, January 3.

The list of passengers by the "Persia" supplied by Reuter includes several names of past and present residents of Bombay. Among them are Captain Fell, who was for a short time A.D.C. to Lord Sydenham, and Captain Wilson, who recently commanded the Bodyguard to the Governor of Bombay.

A Delhi Message.

DELHI, January 3.

Information has been received that Majors E. A. Fell, W. Hesketh and A. H. Wilson, all of the 12th Cavalry, whose names appear amongst those who had booked passages on the ill-fated "Persia," subsequently changed their date of sailing to a later vessel and may therefore be taken to be safe. Information regarding others who may have done the same has not yet been received.

Major B. Hutchison, who is reported amongst the saved, is believed to be Major Hutchison, 122nd Rajputana Infantry.

Amongst those who, there is reason to fear, were upon the vessel, though this has not yet been absolutely confirmed, are Lord Montague of Beaulieu; Lieutenant Gough, 12th Cavalry; Major W.O.C. Dawson, Superintendent, Civil Veterinary Department, Central Provinces; Dr. (Miss) Impey, who was coming out to succeed Miss Copeland in charge of the Lady Aitchison College, Lahore; and Mr. F. M. Coleman, Director of Bennett Coleman and Co. Ltd., Proprietors of the "Times of India," and his son Mr. A. M. Coleman.

The "Persia" was commanded by Captain Selby Hall, who has been reported drowned.

A Bombay Student.

BOMBAY, January 3.

From a private message received it appears that Naseerwanji Sorabji Padumji, nephew of Behramji Padumji, Registrar, Poona Small Cause Court, was among those who lost their lives in the S. S. "Persia." He had gone to be called to the Bar.

Great Britain.

Sir J. Simon's Resignation.

LONDON, January 3.

The "Daily Chronicle" to-day states that Sir John Simon has resigned.

A British and a Japanese Steamer Sunk.

LONDON, January 3.

The British Steamer "Glengyle" nine thousand tons and the Japanese steamer "Kenkoku Maru" two thousand tons have been sunk probably by the same submarine as sank the "Persia." It is reported that there are about a hundred survivors of the "Glengyle" which was bound from Vladivostok to London.

Not Much Loss of Life.

The "Glengyle" was sunk in the Mediterranean on January 2nd. She carried about 120 passengers and crew. Three Europeans and seven Chinese are missing.

Dilution of Skilled and Unskilled Labour.

LONDON, January 3.

The Press Bureau announces that Mr. Asquith addressed a deputation of amalgamated engineers and asserted the absolute necessity of the dilution of skilled labour by semi-skilled and unskilled workmen and the imperativeness of the utmost possible output of home munitions so as to assist the financial problem ahead, which was most serious. He agreed to an amendment of the Munitions Bill protecting skilled workmen, provided that labour troubles ceased. Thereupon the deputation consented actively to co-operate in the scheme of dilution.

A Delightful Surprise in the Trenches.

Bluejackets Come to See.

LONDON, January 3.

Reuter's correspondent at Headquarters reports a delightful surprise in the trenches at the arrival of a naval party of fifty of various ratings from the North Sea. Such visits have been inaugurated so that the Fleet may know how the army is fighting. The idea is excellent, as Jack in howling night and darkness on the Dogger Bank might fancy that Tommy's job was soft. A Petty Officer, who has twice fought in the Bight, hunted submarines and been mined, said that after a night in the trenches he would not change with Tommy for the pay of a Port Admiral, "I can tell my mates," he said, what is almost past believing. The Bluejackets, disguised in ill-fitting khaki presented an amusing sight. A bomb attack was organised against the Germans, and overjoyed Jack Tars hurled their own share of grenades and then watched the soldiers with the greatest zest. Lectures gave the party an idea of the military situation.

TELEGRAMS.

Ireland and Conscription.

LONDON, January 3.

It is reported that Ireland will not be exempted from the Conscription Bill.

War Loans for Small Investors.

Committee's Recommendations.

LONDON, January 3.

The committee on war loans for the small investor recommend that during the war there shall be no limit to the yearly or total amount of the individual deposits in the Post Office Savings Bank. They also recommend the immediate issue of Exchequer Bonds in five, twenty and fifty pounds denominations on similar terms to those of the existing hundred pounds bonds and that these small bonds be sold at post offices. The Treasury agrees to the recommendations.

France.

New Year's Greetings.

Exchanged by Sir Douglas Haig and General Joffre.

LONDON, January 3.

Field Marshal Sir Douglas Haig and General Joffre have exchanged the most cordial New Year's greetings, expressing hope and confidence in the complete defeat of the enemy.

A Storm of Fire From the 75's.

LONDON, January 3.

PARIS.—The Communique says that the Germans at Tahure were again repulsed. French trench guns in Argonne made effective firing against the enemy's works and the Germans who fled were caught by a storm of fire from the Seventy-fives.

Slight Withdrawal in the Vosges.

LONDON, January 3.

Violent German artillery bombardment at Hartmannswillerkopf resulted in a slight withdrawal of the French but the enemy refrained from making an infantry attack.

Russia.

THE BESSARABIAN & GALICIAN BATTLES.

Russian Attacks Growing in Violence.

Austrian Lines Smashed.

LONDON, January 3.

The Russians are still silent regarding the Bessarabian battles, apparently in accordance with the policy, followed in the great offensive early in the war, of waiting till a decisive score is achieved, but the Austrian communique indicates clearly that the Russian attacks in Galicia are becoming more violent and more important and are not confined to the Bessarabian front but are extending east of the river Strypa. The Russians have succeeded in smashing the Austrian lines at several points. The Austrians only claim that their artillery has stopped the Russian advance, which indicates that the advance is only partially stopped. Though the Austrians assert that the Russian losses have been excessive, they only mention that four hundred and eighty-six Russian dead were found at two points.

Extent of the Fighting.

Russians Firmly Established in New Positions.

LONDON, January 3.

PETROGRAD.—Whichever side began the offensive, and whatever gaps have to be filled up, the slight raising of the curtain on the fighting in Volhynia and Galicia points an initiative over a front of a hundred and seventy or hundred and ninety miles. The Russians are now seen firmly established across the river Styr northward of Tchartorysk. The enemy's flank attack seven miles southward of Kolky failed to shake the solidarity of the new Russian dispositions.

Direction of New Offensive.

A telegram from Petrograd says:—Progress is also reported northwards of Olyka. Therefore, a move is apparently being made in the direction of Kovel along the two railways between Sarny and Kovel and Rovno and Kovel.

EGYPT.

DETAILS OF THE FRONTIER FIGHT.

Enemy's Hasty Retreat.

LONDON, January 3.

An official message from Cairo says that our forces which advanced from Matruh to round up Harun's camp found that he had retreated hastily, leaving a month's supplies, four hundred sheep, ninety camels, and two hundred tents. The booty captured after the action at Majid includes twelve thousand rounds of small arms ammunition, three hundred sheep, eighty-four camels, and five tons of barley. Moreover sixty camels were destroyed by artillery fire.

Greece.

Serbian Government at Salonika.

LONDON, January 3.

SALONIKA.—It is understood that the Serbian Government has been established at Salonika in a similar way to the establishment of the Belgian Government at Havre.

King Heartily Welcomed.

ATHENS.—The Greek Government has heartily welcomed King Peter of Serbia.

Arrests of Teutons and Greeks in Salonika.

LONDON, January 3.

SALONIKA.—A neutral consul bearing a German name has been arrested by the Allies. It is reported that papers seized at the Austrians and German Consulates implicate him in espionage. The Greek Government has protested against this action and also against the arrest of Greeks suspected of espionage. Another tele-

TELEGRAMS.

gram from Salonika says that the Allies have also ordered the arrest of the German and Austrian women employed in cafes and a number of German, Austrian, Turkish and Bulgarian men of social standing.

New Year Festivities in Salonika.

LONDON, January 3. The New Year festivities were noteworthy for the cordiality, goodwill and mutual greetings between the French, British and Greek troops. There was plenty of reasonable fare.

Greek Protest: Violation of Sovereign Rights.

LONDON, January 3. ATHENS.—Greece has protested against the arrest of the Consuls at Salonika, which she describes as a violation of her sovereign rights.

ATHENS.—The Central Powers, Bulgaria and Turkey, collectively, complained to Greece of the arrest of their Consuls at Salonika. M. Skouloudis replied that a protest had already been lodged at London and Paris.

Australia.

Minting Silver Coins.

LONDON, January 3. MELBOURNE.—The Commonwealth is about to mint its own silver coins.

United States.

Panama Canal.

LONDON, January 3. Lloyds message from Panama says that there are excellent prospects regarding the use of the Canal about the end of January.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

Calcutta.

Calcutta Branches Help to Red Cross.

CALCUTTA, January 3. In response to the appeal of St. John Ambulance Association for the hospital needs in Mesopotamia Lady Carmichael's Bengal Women's War Fund has arranged to provide 25 ten-bed British hospital units and 25 ten-bed Indian hospital units and in addition to provide money for thirty hundred-bed general units required. The value of this gift from Bengal amounts to Rs. 22,500.

Punjab.

Lahore Conspiracy-Supplementary Trial.

LAHORE, January 3. The Special Tribunal met again this morning. Risaldar Major Bahadur Singh deposed to the visit of Ranga Singh, accused, to Mardan.

Some of the railway employees proved the sale of tickets between certain stations their collection at others and delivery of goods etc., in February last to some accused.

Inspector Abdul Aziz testified to the investigation into the case of bomb explosion at Harzampur and the discovery of bomb at Nowgong at the indication of Sardar Singh recruit.

Constable Dalih Singh said that he had carried the bomb to the Chemical Examiner for analysis.

Sub-Inspector Haider Ali of Dhillon described the Mansuran and Rabhoo dacoities of January last. He further proved the finding of numerous bombs at Kails and Dora and bomb material cartridges, implements and jewellery in the course of investigation. About a dozen witnesses including the victims of the dacoities identified the jewellery and mentioned the full particulars of the dacoities. Witness also deposed to the seditious harangues of the dacoits and wounding of some by throwing bombs and firing pistols by the accused.

Mussamat Sardi identified Ganda Singh, accused, as one of the dacoits. Similarly evidence was given regarding Sehnewal, Chhabba and Jener dacoities of February last including the murders of Khusiram and Dalhi Ram and death of one dacoit (Amli) wounding of witnesses with bombs of the dacoits and recovery of incriminating articles.

A School Master of Ichhera Singh's School at Lotbai detailed the gathering of some of the conspirators at the school and their unlawful designs.

Kartar Kaur, wife of Ichhera Singh, bore evidence to receiving gold and silver bars the proceeds of certain dacoities from her husband and eventually handing them over to Janda Singh accused through her son and giving up certain stolen articles to the Police. She could not, however, identify Ganda Singh.

Sewa Singh, son of Ichhera Singh, gave evidence about the doings of the conspirators at his father's school and his having buried gun powder, swords, acid, silver bars etc., after his father's arrest. Witness generally corroborated his mother's deposition.

After lunch some police Officers explained some links in the chain of the investigation.

Sialkot-Narawal Railway.

LAHORE, January 3. It is anticipated that the Sialkot-Narawal Railway will be ready for opening in all classes of traffic before the 31st March next. The Company was fortunate in receiving permanent way material required during the early months of the war, but more recently there had been some delay owing to the difficulties in connection with the supply of sleepers. These difficulties now have been overcome.

TELEGRAMS.

United Provinces.

U. P. Legislative Council.
Election of Members.

ALLAHABAD, January 3. The election of Members of the United Provinces Legislative Council begins on the 20th January 1916. The 23rd and 24th February have been fixed for the selection of delegates by the District and Municipal Boards, and the 23rd idem for the attestation of votes. The counting of votes will take place on the 30th March and will be completed for the various constituencies on the 13th April. The first meeting of the new Council will take place on Tuesday, the 25th April, when the business of swearing in the members and the selection of members for the Imperial Council and the election of the Provincial Finance Committee will be proceeded with.

The following dates have been provisionally fixed for the meetings of the U. P. Legislative Council:—(1) For the discussion and the passing of the Municipal Bill—14th, 15th, 16th and, if necessary, 17th February 1916. (2) For the discussion of the revised financial statement—13th and 14th March. (3) The presentation of the Budget—1st April. (4) The discussion of the Budget—7th and 8th April, and (5) The first meeting of the new Council—25th April.

The Benares Conspiracy Case.

BENARES, January 3. To-day on the resumption of the Benares conspiracy case before the Special Commissioners evidence was called to corroborate that part of the approver's evidence which related to the attempt of Sachindra Nath Sanyal to purchase and take away a gun from Moradabad.

Mr. A. Cook, Superintendent, Railway Police, deposed to the recovery of the gun from the house of Mr. James. The gun belonged to Mr. Mathews. Evidence was given to trace its history and how it was given to Sachindra while on a visit to the house of Kalipada Moitra. Witness deposed that he heard that Sachindra had gone to the station with the gun and went there and recovered it from him. It was wrapped up in a durrie and placed under his seat. He left the gun with Mr. James from whose possession it was ultimately recovered.

Burma Passengers in the "Persia."

In the list of passengers of the "Persia" are the names of Messrs. Dickie and Orr, who were coming out to Burma for Bulloch Brothers Ltd., as assistants who are among the survivors. Captain Ainsworth, 1-10th Gurkhas, who is amongst the missing was well known in Maymyo. If he is drowned as feared it will be a great blow to the Maymyo Society.

Bombay.

Theft in Bombay G. P. O.

BOMBAY, January 3. A theft of Rs. 39,000 was discovered this morning in the General Post Office. The cash was kept in a safe locked in a strong room, which was unlocked and the amount was removed. The culprit has not been yet retraced.

Another Report.

On Monday morning the authorities of the General Post Office, Bombay, discovered that the safe in a strong room had been tampered with by some one and cash amounting to Rs. 39,000 had been abstracted from it. Inspector Fuller of the Bazaar Gate Police station was communicated with and is at present engaged in investigating the matter. For obvious reasons the postal authorities are disinclined to give any information beyond this that the money was intended for payment to the establishment.

Homeward Mail of 12th December.

LAHORE, January 3. The 'Civil and Military Gazette' received a special cable from London stating that the "homeward mail which left Bombay on the 12th December was delivered in London to-day." But as the telegraph office has omitted to date the message it is not clear whether to-day means Saturday or Sunday, probably Saturday.

Bombay Share Market.

BOMBAY, January 3. To-day mill shares market opened weak, but the closing was Rs 5 to 10 better in all scrips. Standards opened at Rs. 1,025 and Rs. 1,035 and closed steady at Rs. 1,030 and Rs. 1,040 and Madhowji opened at Rs. 1,275 and Rs. 1,290 and closed steady at Rs. 1,285 and Rs. 1,300. Davids were at Rs. 495 and Rs. 500 for January and February. Fazulbhoys were at Rs. 108 and Rs. 109 and steel deferred opened at Rs. 277 for February, but closed at Rs. 281. Tramway ordinary were at Rs. 218 and Rs. 221. Bank of Bombay were at Rs. 1,545. Bank of India declared a dividend of 7 per cent and the rates for buyers were at Rs. 63. There are about 5,400 transfers in all kinds of shares in the market to-day. All miscellaneous shares were steady with small business.

Mysore.

The Recent Scare.

BANGALORE, January 3. In connection with the recent scare in Bangalore and many of the remoter villages, that the authorities were commandeering all poultry at ruinous prices for army purposes, the Mysore Government have issued the following circular:—"It has come to the notice of the Government that false and mischievous rumours have been set afloat in some parts of the State to the effect that poultry is required for the use of soldiers at the front, and that villagers and others will be required to part with the same for a nominal price. The Deputy Commissioners of the Districts are requested to issue at once circulars printed in Kannada informing the ryot population that the rumours are false and that no poultry will be requisitioned without paying the usual price."

TELEGRAMS.

BRIEF TELEGRAMS.

—(o)—

Out of the five lakhs promised by His Highness the Maharaja of Jaipur for the Hindu University two lakhs have now been remitted.

An yesterday's telegram received by the Port Officer, Rangoon shows that one of the five river steamers which left the other day had broken and sunk. No further details are to hand.

The Adjutant for the Rangoon Port Defence Volunteers has been asked for a further draft of sixteen men for the Mobile Battery, Burma. The Mobile Battery have been several times in action.

The Honorary Secretary for Cricket, Bombay Gymkhana, announces that the late Cricket Carnival in Bombay will result in a balance of at least Rs. 30,000 for the Women's Branch of the Bombay Presidency War and Relief Fund.

His Honour the Lieutenant-Governor accompanied by his staff left to-day for Mandalay. The Hon'ble Mr. W. F. Rice, Chief Secretary, who is in the hospital suffering from a tennis accident was unable to join the party. His Honour will be away for a fortnight.

Latest Telegrams.

LONDON, January 3. WASHINGTON.—Consul at Alexandria reports that the "Persia" mounted a 4.7 Gun. The State Department officials say that even if this is true it does not affect the real issue.

The British communique says that on the southern part of the front a small party of ours made a successful bombing attack last night. To-day our artillery effectively bombarded several positions of the enemy's line. Hostile artillery was active north east of Loos and east of Ypres.

It is officially announced that Colonel Georges occupied Jaunde in the Cameroons on January 1st. The enemy retreated south and south east and the Government officials fled. Our troops are in contact with the enemy's rearguard.

LONDON, January 4. PARIS.—The communique reports continued artillery activity in Belgium also south of Somme. The French repulsed a fresh grenade attack on their trenches in Champagne near Tahure. There was a violent artillery duel in Vosges in the Hirzstein sector.

ROME.—The communique says that the enemy on the 2nd delivered an attack on our positions on the Carso Plateau, but were repulsed with heavy losses.

PETROGRAD.—The Communique records further Russian successes off Czernowitz. Fighting continues with same violence and the Russians in spite of numerous counter-attacks are progressing uninterruptedly inflicting very severe losses on the enemy and capturing a further eight hundred prisoners besides numerous wounded left on the field.

The Russians severely defeated 500 rebellious Gendarmes south east of Hamadan killing dozens and capturing their stores.

ALLAHABAD, January 4. LONDON, December 31st.—A 'Times' leader headed "A man for the middle east" asserts that the war in the East and its trend affects the regions extending from Kordofan to Kurdistan, the Syrian desert to Hindu Kush. Our Government's Tigris, Nile Delta campaign controlled respectively from Delhi and Cairo needs closer linking while the local commands of troops are satisfactory. The journal advocates the sending to Cairo of a man knowing the east as an open book whose very name will compel obedience and respect to control the Mesopotamian operations and bring them into co-ordination with any enterprises begun in Egypt or the Levant. This would ensure that all the vast and varied military and political issues confronting us in Eastern Africa and the middle east would henceforth be handled promptly from the basis of wide knowledge (Pioneer Cable).

మోహనీ నీ తైలము

5 తులముల నూనె నీసా 1-కి వెల 0-12-0

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి నూ. 3-40

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-4-0, 12-కి నూ. 2-10-0

జీర్ణరసాయనము:— ఈమాత్రలను సేవించుట

వలన అన్నము పచనముగును. జీర్ణశక్తియు బాగు

వడి రసప్రాప్తము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధ

ము మానును. 25 మాత్రల డబ్బీ 1-కి వెల 1-4-0.

అమృతాంశు డిసా 6, కుంభశక్తి సిఫి, చుడగాను.

సి మెం టు.

గిలింగుహము "చేతి" మార్కు పోర్టండు

సి మెం టు.

సరకు విరామము లేకుడ వచ్చు చుండును.

క్రాంతగావచ్చిన లాటులోనుండి కొద్దిగానైనను హెచ్చుగా

నైనను గూడ ఎంత సరుకు కావలసిన నంతయు వెంటనే ఇయ్యబడును.

వెలును వివరములును తెలియగోరువా రిటుల వ్రాయవలెను.

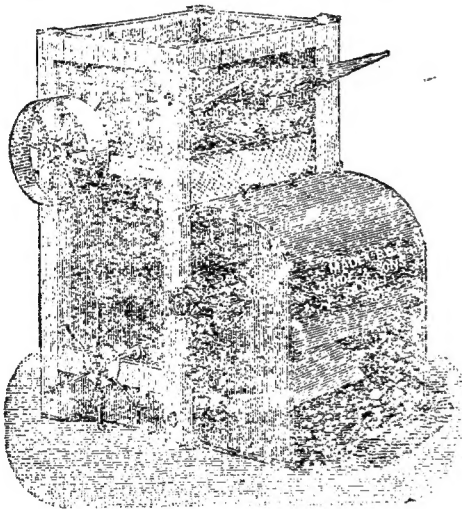
బెస్టు అండు కో., లిమిటెడు.

పోస్టుబాక్సు 63 మదరాసు

BEST & Co., LTD, MADRAS.

Bhide & Sons Sangli (Bombay)

Manufacturers of Improved
Ground Nut Decorticator or opener.

చేరు శెనగలను బిలుచు

నూతనాభివృద్ధి నొందిన యంత్రము

ఈ యంత్రము చేరు శెనగ కానులను పగుల గొట్టుటకు గాను నిర్మించబడినది. లోపల పప్పున పగుల గొట్టుకొండ కుభ్రముగా బిలుచును. బొంబాయి నుండి రాజధానులకు ద్వారా భాగముల ప్రతి స్తదననది.

మాయంత్రమును గొనుట మిక్కిలి లాభకరము.

విశేషములు తెలుసుకొన గోరువా రు ఇంగ్లీషున

మాట వ్రాయించుడు.

బై డే అండు సన్ను, సాంగ్లి - బొంబాయి.

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శన మానముల నెరుంగ కోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మూర్తము. ఈ అద్దము మునకయి యోగ్యతాపత్రిములు మాకు వచ్చి యున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు నమ్మకముగల వారందరు వారి యాహులను, తత్ఫలితములను దెలిసికొనగలరు. దూరదేశముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, పరకమున లాభనష్టములు, వస్తువుల ధరలు, పరిత్యాగఫలితములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా యద్దము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

పెద్ద చక్కని సీమ అద్దము 6 0 0

సీమ అద్దము 8 9 0

సామాన్య అద్దము 2 2 0

ఈ త్రికాలము అంగ్లేయభాషలో వ్రాయవలెను.

ఆమాభాయి వాగ్భిజీ ఫతేల్,

కరంపాడి. ఆనందమార్గముగా, కైరాజిల్లా.

Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad.

Via Anand, Kaira District

రిజిస్టరుచేసిన బారెల్ మార్కు

సుపీరియరు లీవరు గడియారము

దీనికి 7 సంవత్సరములు ఈ త్రికాలపు త్రికాల యివ్వబడును.

ఈ గడియారము చాలా కాలము నడిచేటందుకు సీమలో మాకం పెరిగిగాను గెట్టితరమైన సామానంతో చేయబడినది. దీనిలో మాకంపెనిపేరున్న పీపాయి మార్కు వేసియుండును. ఈ సుపీరియరు లీవరు గడియారము మానవత్వ తప్ప యితర కంపెనీలో వొంకరు. ఇది నడియైన కాలము మాపునదియు నిండా

నుండరముగను లోతట్టు అద్దపు మూలగడియారము మాకంపెనిపేరు ఎచ్చటను ప్రబలము కావుట కొరకే ఈ గడియారములో మాకంపెని పేరు వేసి తక్కువధరకు అమ్ముచున్నాము. మునుపటి కాలము 8-8-0. ఇప్పుటి కాలము 8-0-0. విక్టోరియా వాచ్ కంపెని, సౌకాతపేట, మదరాసు.

వినిోధకరమైన తెలుగునవలలు

లీలా లేక సురేంద్రనగరముణి:—ఇంగ్లీషు

మనోహరముగా చావల్యాదిగుణములు వర్ణించబడినది. 1-0-0

యశోధర:— ఇందోకయునతి తనమగనినైగల

క్రమకై పడరాని పాట్లుపడి యున్న తస్థితికిదెచ్చును. 0-12-0

మనోరమ:—మగడు శేటేశ్వరి రాత్రినున్న జిహ్వా

కొన తన సావధ్యముచే విడిపించుట. 0-10-0

జగదేశ్వరీ:—అన్నకై పడరాని పాట్లుపడి

యున్న తస్థితికిదెచ్చు సావధ్యములికధ 0-10-0

సహనోదరవాంఛ:— తమ్మునకు బుద్ధిలేక

కలహించినను అన్న నోర్యకలమునకును బోధించును. 0-4-0

అత్తలారాబిటునుకోర్కొని కోడంద్ర ప్రలాపం 0-2-0

మిత్రద్రోహము:— స్నేహద్రోహమున నశించినచరిత్ర 0-8-0

సహదేవశాస్త్రము (గొడ్డలికత్తి) తాత్పర్య సహితము 0-2

వికోపాఖండ ముద్ధచరిత్రము (మొటిద్రోగము) 0-8-0

చిరుకామా-నా మునుస్వామి మొదలియార్.

వెంకటేశ పేర్కొని, మదరాసు

THE (Phon 341)

HOTEL CLARENCE.

GOLD MEDALISTS.

BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers.

Book your orders for Xmas & New year Cakes early;

Our Decorations and Ornaments special this Year

Xmas toys and Fancy Boxes for presentation are for sale.

Estimates for Dinners, Evening Parties, and Children's Treats free on application.

గోరోజనము తులం గకి 2-0-0
కుంకుమపువ్వు తులం గకి 2-0-0.

రసభస్మము 1-0-0 అకాలు 0-10-0

అమృతాంజనముడిపో, మదరాసు.

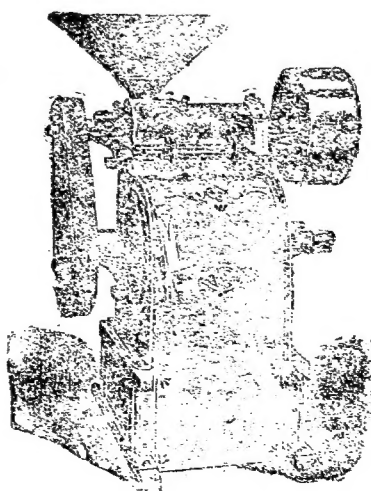
“గార్డన్”స్ వడుదంచి బియ్యంగనుచేయు మెషీను.

ఇంగ్లాండులో తయారుచేయబడినది.

సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును.

ఘట్టిగా చేయబడినది.

సులభఖర్చుతో పనిచేయవచ్చును.

క్రొత్త మాదిరి.

దక్షిణహిందూదేశమున, మధ్య

పరగణాలలో అనేకవందలు

పనిచేయుచున్నవి.

విడివిడిభాగములు ఎల్లప్పుడు దొరుకును.

కావలసిన గుత్తరవిషయములను, ధరలను,

యూక్లిందివారికి వ్రాసి తెలిసికొనును.

ఓక్సు అండు కంపెని, ఇంజనీయరులు, 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

శ్రీ వాల్మీకి రామాయణము

ఆంధ్రీయచనము

ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 పటములున్నవి.
ఇందు అతిసుందరమైన పటములు చేయబడ్డవి.
కొన్ని ప్రతులే మిగిలి పంపబడవలసి శ్రీమదుల్లాశాస్త్రి ప్రాసాదేశ్వరమూర్తిగారికి వ్రాసి తెలియజేయవలయును.
బాల, అయోధ్యా కాండములు గంపానుల కాగితములు
కాలింగ కాండము గిట్టపేరు ౧ సంపుటం రంగపటములు 3-౦-౦
అరణ్య, కష్కింధా, సుందరకాండములు గంపానుల
కాగితము కాలింగ కాండము ౧ సంపుటం రంగపటములు ౪-౦-౦
యుద్ధ కాండము మూడు భాగములు 3౪ పటములు 3-౦-౦
తైత్తిరీయ కాండము, గంపానుల కాగితములైన మంచి
అచ్చు మేలైన కాలింగ కాండము బాల, అయోధ్యా
కాండములు చేరి ౧ సంపుటము ౧-౦-౦
డిటో అరణ్య, కష్కింధా, సుందరకాం॥ చేరి ౧ సం॥ ౧-౦-౦
డిటో యుద్ధ కాండము మూడుభా॥ చేరి ౧ సంపుట ౪-౦-౦
శ్రీరామకాండము ౦-౫-౦
(౨౨5) ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అంగుకో,
అనంత బుక్ డ్రాలయార్థి కామ్రాసు మదరాసు.

మోటారు బండ్లు

మోటారు టైకిల్లు, కాన్సు, ప్రయాణికులకు సర్వీస్
కాన్సు, కావలసినవాడు ఈ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాయును.
ఈ కంపెనీవారు ఆంధ్రప్రదేశ్, విశేషముగా నుండి
మోటారు వక్తమున ప్రసిద్ధిచెంది మహారాజులు, రాజులు,
జమీందారులచే బిలియనింపబడినవారు. మిగతా కొంత
కాన్సుగారి, పాత కాన్సుగారి మంచినిగాను తీసివేయవలయు
తిరుగ మీ కాన్సును కావలసియేడల అమ్మివేయవలయు.
ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చబడుచున్నది గలదు. మోటారుబండ్లకు
కావలసిన టైర్లు, బ్యూటలు యితరసామానులు యాత్రకును
మిగతా చాకగా అమ్మగలదు. మోటారుబండ్లు అడ్డెయ్య
గలదు.
(41) గ్యాలరీ అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్స్ కలెజ్

24 జనరల్ పీటర్సన్ రోడ్డు
మహాలక్ష్మి రోడ్డు, మదరాసు.
మోటారు బండ్ల యంత్రరీతిని నడుపువిధానము
ను, బోధనాధ్యక్షములు గలవరును. ప్రత్యేక గమనిక:-
వాతసూయక వ్యర్థములను ఉత్పాదించుట, బోధనాధ్యక్షములు
ను ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతి నెల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభ
భయము, తయారైన వైద్యులకు కీర్తిపత్రములు, స్వల్ప
కంబ్యుటేర్ దీక్షికోపబడును. మేనేజరుగారికి వ్రాసికోవలెను.

శ్రీ సమయిన డేరువతులు

అంబులములు	ధర	కేసు
1-కి రూ 8, 6, 5, 3, 2		
జవాబు	4, 3, 2-8	
భూము	2, 1-8, 1	
కట్టెలు	3, 2, 1-8	
కట్టెలు	1, అ. 12, 8	

విలియం అండు కో,
చామరాజుపేట, బెంగళూరు సిటీ

వీరపూజ

ఇందు పురాతన భారతీయవీరుల ప్రతాపచరిత్రములు
చక్కని టైలిలో కల్పించబడినవి. వారి చిత్రపటములు గూడ
గలవు. ఇట్టి గ్రంథ మిదిగో కాంక్షమున మరేయొకటి లేదు.
కల రేజరు టైండు 0-12-0 కాలికో టైండు 1-0-0
శ్రీ కృష్ణదేవరాయని చిత్రపట ముచితము.
నలయువారు:- శ్రీపాద సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి,
7, తంబుశెట్టిపేరి, మదరాసు.

మదన కామేశ్వర లేవ్యం

ఇది మేహము, నిక్కాక, కుక్కనవ్వు, అతిమాత్రము,
హరించి మిక్కిలిబలమును ధాతువుపైసి, రక్తవృద్ధిని, యౌవన
ముఖమును, సంతానప్రాప్తిని, సరములపట్టుకమును కలిగించు
సరక్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కు॥ డబ్బీ రు. 1-0-0
ఆయుర్వేద సమాజ్, పాండూరు, గుంటూరు జిల్లా.

ప్రపంచచరిత్ర

హూడవ సంచిక వెలువడినది.
(187) గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.
తైలినులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన
వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ
బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0
అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశింపవలయు లేదు.
సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము
కలయువారు:- ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(17) 145, కాలపేరి, మదరాసు అని వ్రాయును

మహామహాపాథ్యాయ బ్రహ్మశ్రీ
కొక్కండ వెంకటరత్నకవి వినిత గ్రంథములు
కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయువా రీక్రింది విలాస
మునకు వ్రాసికొనవలెను.
1 చిత్తేశ్వరీయము 2-౦-౦
2 కొక్కండ మహావ్యూహ ౦-౧౨-౦
3 సింహాచల యాత్ర ౦-౪-౦
4 గోదావరి వర్ణనము ౦-౫-౦
5 నియోగి దీక్షితచరిత్రము ౦-౮-౦
6 సరహనురవిజయ వ్యాయోగము ౦-౮-౦
కొక్కండ కుమారనరసింహం,
(261) కావచ్చుచోరగవరము.

“శబ్దకౌముది”

అను సకారాది ఆంధ్రీనిపుంటువు. ఇది కేములో ఇముడ
గలది. ఇట్టిది లే తెక్కడనులేదు. కావున అపూర్వమైనది.
తెల మిక్కిలి సరసము. ఫలమధికము. ప్రతి ౧ కి తెల రు. ౧.
తపాలాఖచ్చులు ప్రత్యేకము. కలయువా రిట్లు వ్రాయుడు.
యస్. వి. రంగాచార్యులు,
85, కరదాసు త్రియప్పస్ వీధి, చెన్నపురి.

ప్రకటన.

కృష్ణా మోటారు కంపెనీవారు ఏలూరు చింతల
పూడి రోడ్డుమీదను ప్రయాణికుల ఉపయోగముకొరకు రోడ్డు
ర్యబోటును పెద్ద మోటారుకార్లను ఈ నెలలో నడిపించు
టకు చాలా ప్రయత్నము చేసితిమి. చెన్నపట్నములో ఈ
మధ్య కురిసిన అవకాశపు కర్తవ్యమును కార్లకు చేయు రంగులు
అరకను నూర్చి వార్షికు శేషములకు వీలుకానంతైన మొదట
ఎర్పాటుచేసికొన్న దినములకు పని ప్రారంభించుటకు అభ్యంతరము
కలిగి బిళ్లను ఏలూరుకు బుంపించుటకు వీలు కలిగి
నది. కాదు. ఇట్టి సీటిలో ఆ రోడ్డు ప్రక్కను నుండే
ధర్మాజిగూడెము గ్రామ సమీపములో ఉండు టోటోగేటు
కల్పాక్షర మోటారుబస్సు సదవధ్యముల తనకు నష్టము వస్తుం
దని భిల్లదావా తెస్తానని శ్రీ కృష్ణాజిల్లా కలెక్టరుగారికి
నోటీసు ఇచ్చినట్లున్నది అందులను ముకులయునన్న ఇన్స్
పెక్టరు ఆగిపోయినట్లున్నది సదరు టోటోగేటు కల్పాక్షరకు
అని భక్తి అన్న అయిన ధర్మాజిగూడెము గ్రామ మునకు
వాడుక చేయుచున్నట్లున్నది నెలలున్నాయి. ఘోరతపించిన
రిటిఫై రాజ్య ౪8 పాలనలో కలెక్టరు ఉపయోగములకొరకు
వీర్పించి చట్టములలో అట్టి అభ్యంతరములు నకరెట్లు మరేయొ
కరు చేయవలసి పనులకు కలుగ నేరవు.

కుంకుమ పువ్వు

పువ్వు

పువ్వు

స్వచ్ఛమును విర్బలము గల కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరకును. కొనువారు మార్కెట్
పైను గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగు
ంగ్లీషున వ్రాయవలయును:-

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(55) 21, హమ్మింగ్వి, బొంబాయి.

సర్వరంగ కుతారము.
ఈ క్రింద కనబడిన నుండున కావలసిన భేదములు
లేక అబాలక్కులను శ్రీపురుష లితువును సేవించిన
ఎవ్వడును నిరొనుటగ నుండగలదు.
మనసమంజస్ మూత్రలు.
40 గల డబ్బీకలము రూ 1-0-0
రాజువైద్యనారాయణాజీ కేశవజీ
(188) 20 చీబాలవార్ రోడ్డు మదరాసు.

ఇశాం! ఇండియామహిమ ఇశాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియాదేశముయొక్క విశేష
విశేషములను అనేకకావ్యములలోనుండి గ్రహించి అనేక
దేశమును గోరి ప్రకటించియున్నాము. ఇండియాదేశ
ములో జన్మించిన ప్రతిమనవ్యుడును అత్యుత్తముగా జన్మ
నలయును. ఈ పుస్తకమునకు తెలలేదు. తపాలాఖచ్చులేదు.
వైద్యశాస్త్రి మహేశ్వర్ గోవింద్,
తంజావూరు జైవరాలయము, 157 బ్రాడ్వే,
96 మాంటుకోడు, మదరాసు.

ఫోర్టు టూరింగు మోటారు బండ్

5 గురు కూర్చుండుటకు వీలైనది.

పైకప్పు నడుసీసరు ముందుండు ఎల్క్రిక్కుడిపములు, బిగిలు, స్పీడ్ మీటరు, వనిముట్లు సహా వెల రు. 2600 లు.

ఈ బండి ముఖ్యముగా కొనవలసినది. ఏల
కావలసి అందుకే గూడ నుకొనెదము. ప్రతి
ప్రభును సామర్థ్యము ప్రవీణులగు మోటార్
వలన నీబండ్లు చేయించబడినవి.
ఈ బండ్లు చాలాతేలిక చాలాచుక్క గలవి
గానీ వీరికి మౌనములున్న వాలవచ్చును.
ఈ బండ్లు బిల్డుచేసి ఈబండ్ల మహిమ
గిందికి ఆకాష్మచాల బుమొడిగాని చాల తేలి
కైనదిగాక విశిష్టమైనది.
మరింతచెప్పి కాడంకుమన్న మోటారు

బండ్లలో ఫోర్టుబండ్లు సకలపాఠకన్న హెచ్చుగా
నున్నవి.
ఈబండ్లకు మిగతా బండ్లకంటె పెట్టిసొమ్ముం
తయ సుధిసియోగమే.
ఈబండ్లమీద ప్రపంచము దన్ని దేశముల
లోను ప్రయాణము చేయవచ్చును.
కాన దీనిని ఇప్పుడే కొనుడు.
ఈ బండి 20 యవ లేదా వాటికి 80 బండ్లు ప్రియ
రలలో వచ్చును.
పిమ్మట ఆకాభంగము కలగకుండు ముందు
గనే మాకు వ్రాయుడు.

మా విలాసము:- ఓక్స్ అండు కంపెనీ, మదరాసు.